

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(بازنگری شده)

دوره: کارشناسی ارشد

وشه: آمار ریاضی

گروه: علوم پایه

تصویب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۱

کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: آمار ریاضی

- ۱- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته آمار ریاضی در جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۱ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی تصویب شد.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته آمار ریاضی از تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۱ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته آمار ریاضی مصوب جلسه شماره ۳۱۰ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۰ شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی می شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۱ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴- این برنامه درسی از تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۱ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوهدابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی

کمیته تخصصی آمار
شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بسم الله الرحمن الرحيم

مشخصات کلی

دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی

مقدمه:

کمیته تخصصی گروه آمار بر اساس مباحث جدید مرتبط با آمار، نظر استادی محترم مدرس آمار در دانشگاه‌های ایران، جمع‌آوری اطلاعات کسب شده از منزلگاه گروه‌های آمار دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی خارج از ایران و تجربیات کسب شده پرامون اجرای برنامه آموزشی کارشناسی ارشد آمار، با بررسی و تجدید نظر در محتوای برنامه مصوب ۱۳۷۴/۱۰/۱۰ شورای عالی برنامه‌ریزی، برنامه آموزشی کارشناسی ارشد آمار ریاضی به صورت مجموعه حاضر مورد بازنگری قرار گرفت. مقرر شد این برنامه به شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیشنهاد شود.

تعریف و هدف:

دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی به دوره‌ای اطلاق می‌گردد که تحصیلات بنافاصله بعد از دوره کارشناسی را در بر می‌گیرد. هدف این دوره تربیت افرادی است که توانانی تجزیه و تحلیل نظری و کاربردی مسائل و مدل‌های آمار و احتمال را دارا باشند و بتوانند در دانشگاه‌ها، و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و سازمان‌های اجرائی کشور به امور آموزشی، پژوهشی یا اجرایی در زمینه‌های آماری بپردازند یا به تحصیلات خود در سطح دکترای آمار ادامه دهند.

۲- طول دوره و شکل نظام:

طول دوره و شکل نظام دوره کارشناسی ارشد آمار تابع آئین‌نامه‌ها و مقررات آموزشی شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۳- تعداد و نوع واحدهای درسی دوره:

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد آمار ۳۲ واحد به شرح زیر است:

۱- دروس تخصصی	۱۲ واحد (جدول ب)
۲- دروس اختیاری	۱۲ واحد (جدول ج)
۳- سمینار	۲ واحد (جدول د)
۴- پایان‌نامه	۶ واحد (جدول د)

تبصره ۱: تطبیق وضع داشتجویانی که قبل از تصویب این برنامه وارد دوره کارشناسی ارشد آمار شده‌اند با این برنامه به عهده گروه آموزشی مربوطه است.

تبصره ۲: دانشجویانی که برخنی از دروس پیشنهادی مندرج در جدول الف را در دوره کارشناسی نگذرانده باشند، الزاماً این دروس را باید به پیشنهاد استاد راهنمای و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی گروه آمار بگذرانند. حداقل طول مجاز زمان تحصیل برای چنین دانشجویانی به نسبت واحدهای پیشنهادی افزایش می‌یابد.

تبصره ۳: دانشجویان آموزش محور موضوع ماده ۲۵ آینین نامه دوره کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۴، بجای اخذ سمینار و پایان‌نامه می‌توانند دو درس از جدول دروس اختیاری اخذ نمایند.

۴- نقش و توانانی:

دانشجویانی که این دوره را طی می‌کنند می‌توانند به امر تدریس و تحقیق و همچنین کمک به امر برنامه‌ریزی در مؤسسات آموزش عالی یا مرکز صنعتی و خدماتی نظیر سازمان برنامه و پژوهجه، بانکها و واحدهای آمار و اطلاعات سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی بپردازند.

۵- ضرورت و اهمیت:

با توجه به گسترش روزافزون کاربرد علم آمار در زمینه‌های مدیریت، برنامه‌ریزی، کشاورزی، پژوهشی، مهندسی، اقتصاد، صنعت، جامعه‌شناسی، روانشناسی و ... نیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی به متخصص آمار، نیاز مرکزی نظیر بانک‌ها، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، پژوهشکده آمار، مرکز آمار ایران و واحدهای تولید آمار در دستگاه‌های مختلف و همچنین برای تحقق استقلال و خودکفایی کشور، اجرای این دوره ضروری است.

توجه: نظر به اینکه کلیه دروس دوره کارشناسی ارشد آمار ۴ واحدی ارائه می‌شود و تنظیم ۹ واحد (حداقل واحدهای انتخابی دانشجوی تمام وقت در یک نیمسال) امکان‌پذیر نیست در صورت لزوم دانشجو می‌تواند با نظر کمیته تحصیلات تکمیلی گروه حداقل ۸ و حداقل ۱۴ واحد انتخاب نماید.

فصل دوم

جدول دروس

دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی

الف: دروس پیشیناز دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی *

پیشیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
۱۶ و ۱۳	-	۶۴	۶۴	۴	آنالیز ریاضی ۱	۲۳
۲۶ و ۲۵	-	۴۸	۴۸	۳	آمار ریاضی ۱	۲۷
۲۷	-	۴۸	۴۸	۳	آمار ریاضی ۲	۲۸
۲۵	-	۶۴	۶۴	۴	فرایندهای تصادفی ۱	۲۹
۳۰	-	۴۸	۴۸	۳	روش‌های نمونه‌گیری ۱	۳۱
۳۲	-	۴۸	۴۸	۳	رگرسیون ۱	۳۳
۳۴	-	۴۸	۴۸	۳	طرح آزمایش‌های ۱	۳۵
۲۶	-	۴۸	۴۸	۳	روشهای ناپارامتری	۳۶
۲۹ و ۲۷	-	۶۴	۶۴	۴	سری‌های زمانی ۱	۳۷
۳۲ و ۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	روش‌های چندمتغیره گسته ۱	۴۰
جمع						

* دروس پیشیناز از این جدول بر حسب شاخه مربوط با نظر کمیته تحصیلات تکمیلی گروه تعیین می‌شوند.

ب: دروس تخصصی دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی

پیشیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
۲۳	-	۶۴	۶۴	۴	نظریه اندازه و احتمال ۱	۸۰
-	-	۶۴	۶۴	۴	استنباط آماری ۱	۸۱
۱۱	-	۶۴	۶۴	۴	استنباط آماری ۲	۸۲
جمع						

ج: جدول دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی (۱۴ واحد).

^۰ این دروس الزاماً توسط دانشجو اخذ شود.

یشیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	آمار فضایی ۱	۹۱
۹۱	-	۶۴	۶۴	۴	آنالیز چند متغیره ۱	۹۲
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	بیوانفورماتیک آماری	۹۳
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	پردازش تصویر	۹۴
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	تحلیل آمار شکل ۱	۹۵
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	تحلیل آماری الگوهای نقطه‌ای	۹۶
۹۰	-	۶۴	۶۴	۴	تحلیل بقا	۹۷
۳۳	-	۶۴	۶۴	۴	تحلیل چند متغیره گسته پیشرفته	۹۸
۴۰	-	۶۴	۶۴	۴	تحلیل داده‌های طولی ۱	۹۹
۳۳	-	۶۴	۶۴	۴	داده‌کاوی پیشرفته	۱۰۰
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	روش شناختی آمارگیری	۱۰۱
۳۱	-	۶۴	۶۴	۴	روش‌های دنباله‌ای	۱۰۲
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	روش‌های ناپارامتری پیشرفته	۱۰۳
۳۶	-	۶۴	۶۴	۴	سری‌های زمانی ۲	۱۰۴
۳۷	-	۶۴	۶۴	۲	سمینار *	۱۰۵
-	-	۳۲	۳۲	۴	شبیه سازی	۱۰۶
-	-	۶۴	۶۴	۴	طرح آزمایش‌های پیشرفته	۱۰۷
۳۵	-	۶۴	۶۴	۴	فرایندهای تصادفی ۲	۱۰۸
۲۹	-	۶۴	۶۴	۴	فنون آماری	۱۰۹
-	-	۶۴	۶۴	۴	مباحث پیشرفته در نظریه اطلاع	۱۱۰
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	مباحث ویژه	۱۱۱
-	-	۶۴	۶۴	۴	مدل‌های خطی ۱	۱۱۲
۳۳	-	۶۴	۶۴	۴	مدل‌های خطی ۲	۱۱۳
۱۱۴	-	۶۴	۶۴	۴	نظریه اندازه و احتمال ۶۲	۱۱۴
۸۰	-	۶۴	۶۴	۴	نظریه تصمیم بیزی	۱۱۵
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	نظریه صفت	۱۱۶
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	نظریه نمونه‌گیری	۱۱۷
۳۱	-	۶۴	۶۴	۴	نظریه قابلیت اعتماد ۱	۱۱۸
۲۸	-	۶۴	۶۴	۴	نظریه مقصل و مدلسازی واستگی	۱۱۹
۱۴					جمع	

د: پایان نامه دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی

پیشیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
۱۰۷ یا همزمان	-	-	-	۶	پایان نامه	۸۳
					جمع	

فصل سوم

سرفصل دروس پیشیاز

دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی

 حل تمرین دارد	نام اังلیسی درس:	نام درس: آنالیز ریاضی ۱
	پیش نیاز: ریاضی عمومی ۱ و مبانی ریاضیات	تعداد واحد: ۴
		تعداد ساعت: ۶۴
	فعالیت کلاسی:	نوع درس: تخصصی نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی آنالیز ریاضی مثل فضاهای متریک و بررسی دقیق مفاهیم پیوستگی و مشتق، دنباله‌ها و سری‌های عددی و تابعی

سرفصل مطالب:

- ساختمان اعداد حقیقی: خواص جبری اعداد حقیقی، میدان مرتب، خواص ترتیبی اعداد حقیقی، خاصیت کمال، میدان اعداد مختلف
- فضاهای متریک: فضاهای متریک، همسایگی، مجموعه‌های باز و بسته، نقاط حدی، پستان، نقاط تجمعی، دنباله‌ها در فضاهای متریک و همگرایی آن‌ها، فضای متریک کامل، فشردگی و فضای مربوطه، مفهوم فشردگی دنباله‌ای و رابطه آن با فشردگی، قضیه هاینه بورل، مجموعه‌های کران‌دار کلی، مفهوم همبندی، فضاهای تفکیک‌پذیر، مجموعه کاتور و خواص آن.
- پیوستگی و مشتق: حد و پیوستگی توابع در فضاهای متریک، پیوستگی یکنواخت، ارتباط پیوستگی با فشردگی و همبندی، مفهوم همبندی مسیری، رده‌بندی نقاط ناپیوستگی، ناپیوستگی توابع یکنوا، مفهوم مشتق، قضیه مقدار میانگین و کاربردهای آن، خاصیت مقدار میانی مشتق، قاعده هوپیتال، قضیه تیلر.
- دنباله‌ها و سری‌ها: دنباله‌ها در اعداد حقیقی، مفهوم مجموعه حدود زیر دنباله‌ای، حد بالا و پایین دنباله‌ها، سری‌ها و قضایای مقدماتی در یا ب سری، سری‌های با جملات نامتفق، آزمون ریشه و تسبیت، سری‌های متناوب، همگرایی مطلق، جمع و ضرب سری‌ها، قضیه تجدید آرایش ریمان (بدون اثبات)، دنباله و سری توابع، همگرایی نقطه‌ای، همگرایی یکنواخت، آزمون‌های همگرایی یکنواخت، قضیه واپرشراس و اثبات احتمالی آن.

فهرست منابع:

- Abbott, S. *Understanding Analysis*, ۲th Edition, Springer, ۲۰۱۵.
- Bartle, R. G. and Sherbert, D. R. *Introduction to Real Analysis*, ۴th Edition, Wiley, ۲۰۱۱.
- Khuri A. I. *Advanced Calculus with Applications in Statistics*, ۲nd Edition, Wiley, ۲۰۰۳.
- Pugh, C. C. *Real Mathematical Analysis*, Springer-Verlag, ۲۰۱۵.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پژوهه
		نوشتاری: -----	-----
		عملکردی: -----	-----

توضیحات: حل تمرین دارد	نام انگلیسی درس: Probability II	نام درس: احتمال ۲
	پیش‌نیاز: احتمال ۱ و ریاضی عمومی ۲	تعداد واحد: ۴
فعالیت کلاسی:		تعداد ساعت: ۶۴
		نوع درس: تخصصی

هدف کلی درس:

آشنایی با توابع مولد و نامساوی‌های احتمالی، توزیع‌های شرطی، توزیع توابعی از متغیرهای تصادفی و قضایای حدی

سرفصل مطالب:

- توابع مولد و نامساوی‌های احتمالی؛ تابع مولد گشتاور، تابع مولد احتمال، تابع مشخصه، نامساوی‌های مارکف و چیستف و کثی-شوارتز و نامساوی‌های مهم دیگر.
- توزیع‌های شرطی؛ توزیع‌های شرطی گسته، توزیع‌های شرطی پیوسته، کاربرد توزیع‌های شرطی، امید ریاضی شرطی و کاربردهای آن شامل امید کل و پیش‌بینی، واریانس شرطی، متغیرهای تصادفی مستقل.
- توزیع توابعی از متغیرهای تصادفی، تبدیل متغیرهای تصادفی، روش تابع توزیع، روش تغییر متغیرها (دو یا چند متغیره)، توزیع‌های F ، روش تابع مولد گشتاور، آماره‌های ترتیبی، تابع توزیع یک آماره ترتیبی، تابع توزیع نوام دو یا چند آماره ترتیبی، تابع توزیع برد نمونه، میانه، توزیع نرمال چند متغیره، فرم‌های درجه‌ی دو و قضیه کاکران.
- قضایای حدی؛ همگرایی در میانگین از درجه دوم، همگرایی در احتمال، همگرایی در توزیع، روابط بین همگرایی‌ها، قضیه اسلاتسکی، قانون ضعیف اعداد بزرگ، قضیه حد مرکزی و روش دلتا.

فهرست منابع:

- 1- Ghahramani, S. *Fundamentals of Probability: with Stochastic Processes*, ۳rd Edition, CRC Press, ۲۰۱۴.
- 2- Grimmett, G. R. and Stirzaker, D. *Probability and Random Processes*, ۳rd Ed. Oxford, ۲۰۰۱.
- 3- Grimmett, G. and Welsh D. *Probability: an Introduction*, ۲nd Edition, OUP, ۲۰۱۴.
- 4- Roussas, G. G. *Introduction to Probability*, ۲nd Edition, Academic Press, ۲۰۱۳.
- 5- حقیقی، ع. ب. پارسیان، ا. الوندی، س. م. ص. کرمانی، س. ن. ا. و کرمانی، ع. آشنایی با احتمال و نظریه توزیع‌های، جلد اول، چاپ اول، ۱۳۹۳. انتشارات علمی پارسیان.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پژوهه
		توشتاری: -----	-----
		عملکردی: -----	

توضیحات: حل تمرین دارد	نام انگلیسی درس: Mathematical Statistics I	نام درس: آمار ریاضی ۱
	پیش‌نیاز: احتمال ۲ و روش‌های آماری	تعداد واحد: ۳
فعالیت کلاسی:		تعداد ساعت: ۴۸
		نوع درس: تخصصی
		نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول و روش‌های مختلف برآورد یا بیان نقطه‌ای پارامتری

سرفصل مطالب:

- مفاهیم پایه و تعاریف اساسی: مروری بر توزیع‌های استاندارد، خانواده توزیع‌های نمایی، خانواده توزیع‌های مکان، مقیاس و مکان-مقیاس
- پستندگی و کامل بود: آماره‌ها و افزارهای آماره پستنده، آماره پستنده‌ی میتیمال، کامل بودن
- روش‌های برآوردهایی: روش برآورد گشتاوری، روش ماکسیمم درستنمایی، روش کمترین توان‌های دوم.
- برآوردگرهای ناریب با کمترین واریانس: برآوردگرهای ناریب، برآوردگرهای ناریب با کمترین واریانس و روش‌های دستیابی به آن، نامساوی کرامر-رائنو، کارایی، سازگاری.

فهرست منابع:

- 1- DeGroot, M. H. and Schervish M. J. *Probability and Statistics*, ۴th Edition, Pearson, ۲۰۱۱
- 2- Hogg, R. V. McKean, J. and Craig, A. *Introduction to Mathematical Statistics*, ۶th Edition, Pearson, ۲۰۱۳.
- ۳- Roussas. G. *An Introduction to Probability and Statistical Inference*, ۲nd Edition, Academic Press, ۲۰۱۴.

۱. بهبودیان، ج.، آمار ریاضی، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۹۳.

۲. پارسیان، ا. عیانی آمار ریاضی، ویرایش سوم، مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان، ۱۳۸۹.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پژوهه
		نوتاری: -----	----
		عملکردی: -----	----

نام درس: آمار ریاضی ۲	نام انگلیسی درس:	توضیحات: حل تمرین دارد
تعداد واحد: ۳	پیش نیاز: آمار ریاضی ۱	
تعداد ساعت: ۴۸	فعالیت کلاسی:	
نوع درس: تخصصی		
نوع واحد: نظری		

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول و روش‌های مختلف برآورد یابی بازه‌ای و همچنین روش‌های آزمون فرض

سرفصل مطالب:

- برآورد فاصله‌ای: روش‌های کمیت محوری و عمومی، بازه‌ی اطمینان با دمای برابر، کوتاه‌ترین بازه‌ی اطمینان، بازه‌های اطمینان ناریب، بازه‌های اطمینان با اندازه بزرگ
- آزمون فرض‌های ساده: تعاریف و مفاهیم، آزمون پرتوان، آزمون نسبت درستنمایی، نمایش هندسی آزمون پرتوان
- پرتوان آزمون‌های یکنواخت: تعاریف و مفاهیم، پرتوان آزمون یکنواخت، بررسی بیشتر آزمون‌های نسبت، آزمون ناریب.
- آزمون نسبت درستنمایی: آزمون نسبت درستنمایی، توزیع مجانی آماره درستنمایی، کاربرد آزمون درستنمایی، آزمون‌های نسبت درستنمایی در جدول‌های پیش‌بینی

فهرست منابع:

- DeGroot, M. H. and Schervish M. J. *Probability and Statistics*, ۴th Edition, Pearson, ۲۰۱۱.
- Hogg, R. V. McKean, J. and Craig, A. *Introduction to Mathematical Statistics*, ۷th Edition, Pearson, ۲۰۱۳.
- Roussas, G. *An Introduction to Probability and Statistical Inference*, ۲nd Edition, Academic Press, ۲۰۱۴.
- پارسیان، ا. مبانی آمار ریاضی، ویرایش سوم، مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان، ۱۳۸۹.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	مبان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
		نوشتاری: -----	-----
		عملکردی: -----	-----

توضیحات: حل تمرین دارد	نام انگلیسی درس: Stochastic Processes I	نام درس: فرآیندهای تصادفی ۱
	پیش‌نیاز: احتمال ۲	تعداد واحد: ۴
فعالیت کلاسی:		تعداد ساعت: ۶۴
		نوع درس: تخصصی
		نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با فرآیندهای تصادفی از جمله فرایند پواسون و زنجیره‌ی مارکف و کاربرد آن‌ها

سرفصل مطالب:

- مروری بر توزیع‌های شرطی و امید شرطی
- تعاریف و مفاهیم پایه‌ای در مورد فرایند تصادفی، توزیع‌های متناهی بعد، فرایند برنولی و خواص آن، تعریف فرایندها با نمودهای مستقل و مانا، تعریف فرایند شمارشی
- فرآیندهای پواسون: معرفی فرایند، ویژگی‌های فرایند، ارتباط با توزیع نمائی، زمان‌های ورود، زمان‌های بین ورود و ارتباط با آماره‌های ترتیبی توزیع یکنواخت، فرایند پواسون ترکیبی
- زنجیره‌ای مارکف: تابع انتقال، توزیع اولیه، زمان‌های اصابت، ماتریس انتقال، وضعیت‌های گذرا و بازگشتی، احتمال‌های جذب، زنجیره‌ای زاد و مرگ، فرایند شاخه‌ای و خواص آن، تجزیه فضای مکان، مثله ورشکستی بازیکن
- توزیع‌های ایستا: خواص توزیع‌های ایستا، زنجیره‌های ساده نشدنی، وضعیت‌های بازگشتی مثبت و بازگشتی پوج، متوسط تعداد دقفات ملاقات یک وضعیت بازگشتی، توزیع حدی، زنجیره‌های مارکف ارگودیک، اشاره‌ای به روش‌های مونت‌کارلو، زنجیره‌های برگشتی، روش مونت‌کارلو زنجیره مارکفی در حالت گسته (الگوریتم متروپولیس هستینگ و گیز در حالت گسته)

فهرست منابع:

- 1- Bremaud, P. *Markov Chains, Gibbs fields, Monte Carlo Simulation and Queues*, Springer, New York, ۱۹۹۹.
- ۲- Cinlar, E. *Introduction to Stochastic Processes*, Dover Books on Mathematics, ۲۰۱۳.
- ۳- Häggström, O., *Finite Markov Chains and Algorithmic Applications*, Cambridge University Press, ۲۰۰۲.
- ۴- Pinsky, A. M. and Karlin, S. *An Introduction to Stochastic Modeling*, ۴th Edition, Academic Press, ۲۰۱۰.
- ۵- Resnick, S. *Adventures of Stochastic Processes*, Birkhäuser, ۲۰۰۲.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پیروزه
-----	نouشتاری:		-----
	عملکردی:		-----

نام درس: رگرسیون ۲	نام انگلیسی درس:	توضیحات: احتیاج به آزمایشگاه آماری دارد
تعداد واحد: ۳	پیش نیاز: رگرسیون ۱	Regression II
تعداد ساعت: ۴۸	فعالیت کلاسی:	نوع درس: تخصصی
نوع واحد: نظری		

هدف کلی درس:

آشنایی با روش‌های برونو رفت از مشکل برقرار نبودن شرایط استاندارد در مدل رگرسیون خطی با استفاده از تحلیل

سرفصل مطالب:

- روش‌های انتخاب متغیر و بهترین زیر مدل: معیارهای مختلف انتخاب بهترین زیر مدل،
- هم خطی چندگانه: رگرسیون جزئیه شده، رگرسیون سینی (Ridge) و سینی تعمیم‌یافته، معیار VIF و مقادیر ویژه، مدل LASSO، رگرسیون مولفه‌های اصلی،
- همبستگی خطاهای: برآوردهای حداقل مربعات تعمیم‌یافته، رگرسیون سری زمانی و برآورد ماتریس همبستگی خطاهای،
- ناهمگنی واریانس: برآوردهای حداقل مربعات وزنی، برآوردهای واریانس خطاهای،
- رگرسیون غیرخطی: روش حداقل توانهای دوم غیرخطی، روش گاووس-سینیتون، برآوردهای اولیه،
- داده‌های دورافتاده و رگرسیون استوار: داده‌های دورافتاده عمودی و نقاط ناولد، نقطه فروبریزش، روش‌های رگرسیون استوار شامل M-برآوردهای، میانگین مربعات خطای بریده شده و الگوریتم‌های محاسبه آنها،
- برای تمام روش‌های ارائه شده در هر فصل، مثال‌های کاربردی و عددی ارائه و محاسبات با حداقل یک نرم‌افزار آماری صورت گیرد.

فهرست منابع:

- Bingham, N. H. and Fry, J. M. *Regression, Linear Models in Statistics*, Springer, ۲۰۱۰.
- James, G. Witten, D. Hastie, T. and Tibshirani, R. *An Introduction to Statistical Learning with Applications in R*, Springer, ۲۰۱۳.
- Kunter, M. Nachtsheim, C. Neter J. and Li W. *Applied Linear Statistical Models*, ۵th Edition, McGraw-Hill, ۲۰۰۴
- Montgomery, D. C. Peck, E. A. and Vining, G. G. *Introduction to Linear Regression Analysis*, ۵th Edition. John Wiley, ۲۰۱۲.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پیروزه
		نوشتاری:	
		عملکردی:	----

نام درس: روش‌های تابارامتری	نام انگلیسی درس:	توضیحات:
-----------------------------	------------------	----------

احتیاج به آزمایشگاه آماری دارد	Nonparametric Methods	
	پیش‌نیاز: روش‌های آماری	تعداد واحد: ۳
		تعداد ساعت: ۴۸
	فعالیت کلاسی:	نوع درس: تخصصی
نوع واحد: نظری		

هدف کلی درس:

آشنایی با روش‌های ناپارامتری در تحلیل داده‌ای.

سرفصل مطالب:

- مقدمه: روش‌های ناپارامتری، آماره‌های ترتیبی، توزیع مجانبی آماره‌های ترتیبی
- آزمون‌های یک نمونه‌ای: آزمون درباره میانه و دیگر چندگاه، برآورد فاصله‌های اطمینان برای چندگاه‌های جامعه، فاصله‌های تحمل برای توزیع‌ها، پوشش‌ها، آزمون علامت آزمون و بلکاکسون آزمون‌های مبتنی بر گردش‌ها.
- آزمون‌های دو نمونه‌ای: آزمون گردش والد، ولفوویتز، آزمون دو نمونه‌ای کالموگروف اسمیرنوف، آزمون من ویتنی.
- نسبت k -نمونه‌ای: آزمون آنالیز واریانس کرومسکال والیس، آزمون فریدمن، آزمون مک نمار
- معیارهای پیوند برای نمونه‌های دو متغیری: تعریف معیارهای پیوند دو جامعه ضریب همبستگی اسپیرمن، ضریب همبستگی کندال ضریب همبستگی لامدا، نسبت بخت‌ها
- آزمون‌های نیکویی برآش: آزمون‌های کالموگروف-اسمیرنوف، کرامر-وان میزز، شاپیرو-زیبلک
- اشاره به مباحث ویژه: زرگرسیون ناپارامتری، آزمون‌های جایگشتی و روش‌های بوت استرب
- برای تمام روش‌های ارائه شده در هر فصل، مثال‌های کاربردی و عددی ارائه و محاسبات با حداقل یک نرم‌افزار آماری صورت گیرد.

فهرست منابع:

- ۱- بهبودیان، ج. آمار ناپارامتری انتشارات دانشگاه شیراز، ۱۳۸۵.
۲. Spreat, P. and Smeeton, N. C. *Applied Nonparametric Statistical Methods*, 4th Edition, CRC Press, ۲۰۰۷.
۳. Hollander, M. Wolfe, D. A. and Chicken E. *Nonparametric Statistical Methods*, 2nd Edition, Wiley, ۲۰۱۴.
۴. Gibbons, J. D. and Chakraborti, S. *Nonparametric Statistical Inference*, 5th Edition, CRC Press, ۲۰۱۰.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروره
		نوشتاری:	-----
		عملکردی:	-----

توضیحات: احتیاج به آزمایشگاه آماری دارد	نام انگلیسی درس: Time series I	نام درس: سری‌های زمانی ۱
	پیش‌نیاز: آمار ریاضی ۱ و فرآیندهای تصادفی ۱	تعداد واحد: ۴
	فعالیت کلاسی:	تعداد ساعت: ۶۴

هدف کلی درس:

آشنایی با مفهوم سری‌های زمانی به صورت نظری و کاربردی

سرفصل مطالب:

- مثال‌های از سری‌های زمانی، اهداف تحلیل سری‌های زمانی، مدل‌های دارای روند و مؤلفه فصلی و روش‌های برآورد و حذف آنها، عملگرهای پس‌رو و تفاضلی کردن، آزمون‌های گوناگون برای تصادفی و نرمال بودن و وارون‌پذیری مدل‌های ایستا، تابع خود کوواریانس، خودهمبستگی، خودهمبستگی جزئی، تابع خود کوواریانس و خودهمبستگی نمونه‌ای مدل‌های ARMA، قضایای وجود و یکتاپی جواب، مدل‌های سبیی
- پیش‌بینی مدل‌های سری‌های زمانی ایستا با استفاده از الگوریتم‌های داربین-لویسون و توآورها، تجزیه والد استنباط آماری مدل‌های ARMA، الگوریتم‌های AICC بررسی درستی و صحت مدل، معیار یول والکر، توآور و هنان ریزن
- نمایش طیفی سری‌های زمانی ایستا و کاربردهای آن
- برای تمام روش‌های ارائه شده در هر فصل، مثال‌های کاربردی و عددی ارائه و محاسبات با حداقل یک نرم‌افزار آماری صورت گیرد.

فهرست منابع:

- Brockwell, P. J. and Davis, R. A. *Introduction to Time Series and Forecasting*, 2nd Edition, Springer, ۲۰۱۶.
- Cryer, J. D. and Chan, K. S. *Time Series Analysis: With Applications in R*, 2nd Edition, Springer, ۲۰۰۸.

(این کتاب توسط محمدرضا مشکانی ترجمه و مرکز نشر دانشگاهی آن را منتشر کرده است)

- Shumway, R. H. and Stoffer, D. S. *Time Series Analysis and Its Applications: With R Examples*, 2nd Edition, Springer, ۲۰۰۶.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروره
		نوشتاری:	----
		عملکردی:	-----

توضیحات:

نام انگلیسی درس:

نام درس: روش‌های چند متغیره گستره

احتیاج به آزمایشگاه آماری دارد	Discrete Multivariate Methods	
	پیش‌نیاز: آمار ریاضی ۲ و رگرسیون ۱	تعداد واحد: ۴
فعالیت کلاسی:		تعداد ساعت: ۶۴
		نوع درس: تخصصی
		نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با روش‌های تحلیل داده‌های رسته‌ای، استنباط پارامتری و ناپارامتری برای جدول‌های توافقی و مدل‌بندی داده‌های رسته‌ای.

سرفصل مطالب:

- مرور کلی: توزیع‌های آماری مناسب و طرح‌های نمونه‌گیری در تحلیل داده‌های رسته‌ای.
- توصیف جدول‌های پیش‌بینی دوطرفه، سه‌طرفه و بالاتر، بررسی تعریف‌ها و معادله‌های کاررفته در جدول‌های پیش‌بینی مانند تفاضل نسبت‌ها، نسبت بخت‌ها، آزمون استقلال، استنباط دقیق برای نمونه‌های کوچک، چگونگی تحلیل صفر ساختاری و روش دلتا و سایر روش‌های مربوط.
- توصیف کلی مدل‌های خطی تعیین‌یافته، روش‌های برآورد یابی متدول مانند ماکسیمم درستنمایی و شبه درستنمایی، روش‌های ارزیابی و نیکویی برآوردهای مدل‌ها.
- تحلیل داده‌های با پاسخ دودویی، رگرسیون لوزیستیک، معرفی انواع توابع ربط، رویکرد متغیر پنهان، مدل‌های لوژیست برای پاسخ‌های اسمی و ترتیبی.
- تحلیل داده‌های شمارشی، مدل رگرسیون پواسون، موضوع بیش پراکنش و مدل‌های مناسب آن.
- مدل‌های لگ خطی، معیارهای پیوند، برآورد یابی و انتخاب مدل از طریق راهبرد سلسله‌مراتبی.
- مقدمه‌ای بر مدل‌بندی داده‌های رسته‌ای یا اندازه‌های نکراری، چگونگی ماکسیمم سازی تابع درستنمایی، بررسی ویژگی‌های آماری برآوردهای پارامترها.
- برای تمام روش‌های ارائه شده در هر فصل، مثال‌های کاربردی و عددی ارائه و محاسبات با حداقل یک نرم‌افزار آماری صورت گیرد.

فهرست منابع:

- ۱- Agresti, A. *Foundations of Linear and Generalized Linear Models*, Wiley, ۲۰۱۵.
- ۲- Agresti, A. *An Introduction to Categorical Data Analysis*, ۲nd Edition, Wiley, ۲۰۰۷.
- ۳- Bilder, C.R. and Loughi, T.M. *Analysis of Categorical Data with R*, CRC Press, ۲۰۱۴.
- ۴- Bishop, Y.M.M. Fienberg, S.E. and Holland, P. W. *Discrete Multivariate Analysis*, Springer, ۲۰۰۷.
- ۵- Stokes, M.E. Davis, C.A. and Koch, G.G. *Categorical Data Analysis Using SAS*, ۳rd Edition, SAS Institute, ۲۰۱۲.
- ۶- گنجعلی، م. و رضایی فهروندی، ز.، تحلیل چند متغیره گسته در مطالعات طولی و مقطعی، پژوهشکده آمار، ۱۳۸۹.

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
----	نوشتاری:		
-----	عملکردی:		

فصل چهارم

سرفصل دروس تخصصی و اختیاری

دوره کارشناسی ارشد آمار ریاضی

استنباط آماری ۱					فارسی	عنوان درس
Statistical Inference ۱					انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد	نوع درس
آمار ریاضی ۲		☒				نظری
						عملی
		☐ کارگاه	☐ سفر علمی	☐ آموزش تکمیلی عملی		
		☐ حل تمرین	☐ سمینار	☐ آزمایشگاه		
		تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴		

هدف کلی درس:

آشنایی با مسئله آمار استنباطی در زمینه برآورد و ملاک‌ها و روش‌های ارزیابی آن‌ها

سرفصل درس:

مسئله استنباط آماری، مدل آماری، خانواده توزیع‌ها (گسته، پیوسته، نسبی و مکانی مقیاسی)، تولید نمونه تصادفی، اصول فروکاهی داده‌ها (اصول بستگی، درستنمایی و پایابی)، آماره‌های بسته مینیمال، آماره‌های کامل، قضیه باسو، روش‌های بسامدی برآورد (روش‌های گشتاوری، ماکسیمم درستنمایی، خودگران، جکنایف، خودگردانی و الگوریتم EM)، روش‌های (plug-in)، روش بیزی برآورد، توزیع پیشینی، روش‌های بازنمونه‌گیری، توزیع پیشینی مزدوج، توزیع پیشینی سره و ناسره، توزیع پسینی، ملاک ارزیابی برآوردها، برآوردهای ناگری با کمترین واریانس، ناپراپری اطلاع، مقدمه‌ای بر نظریه تصمیم، تابع زیان، تابع مخاطره و قواعد تصمیم بیزی، قواعد پذیرفتی و مینیماکس، روش‌های تقریب تصمیم بیزی.

فهرست منابع:

1. Bickel, P. J. and Doksum, K. A. (۲۰۱۵), *Mathematical Statistics: Vol ۱, ۲*, CRC, USA.
2. Casella, G. and Berger, R. L. (۲۰۰۲), *Statistical Inference*, ۲nd Edition, Duxbury Press.
۳. Lehman E. L. and Casella, G. (۱۹۹۸), *Theory of Point Estimation*, Springer, New York.
۴. Shao, J. (۲۰۰۳), *Mathematical Statistics*, ۲nd Edition, Springer, New York.

استنباط آماری ۲						فارسی	عنوان درس
Statistical Inference ۲						انگلیسی	
دروس پیش نیاز	اخباری	تحصیلی	پایه	عمومی	نوع درس	نوع واحد	
استنباط آماری ۱		☒					نظری
							عملی
		☐ کارگاه	☐ سفر علمی	☐ آزمایشگاه			
			☐ حل تمرین	☐ معتبر			
			تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰			تعداد واحد (نظری): ۴

هدف کلی درس:

تمکیل معلومات کسب شده در درس استنباط آماری ۱ در زمینه های آزمون فرض و برآورد بازه ای

سرفصل درس:

روش های آزمون فرض (آزمون نسبت درستنمایی، آزمون بیزی، آزمون های اجتماع اشتراک و آزمون های اشتراک اجتماع)، روش های ارزیابی آزمون ها، احتمال خطاهای تابع توان، لم نیمن-پرسون، به طور یکنواخت تواناترین آزمون، نسبت درستنمایی و روش های مربوطه، تواناترین آزمون های یکنواخت، تواناترین آزمون یکنواخت ناریب، تواناترین آزمون یکنواخت ناریب در توزیع های چند پارامتری، آزمون های ناریب، نسبت درستنمایی برای توزیع نرمال دو متغیری، تقریب های بزرگ نمونه ای در آزمون فرض، p -مقدار و اندازه نمونه، بازه اطمینان (با دم های برابر، کوتاه ترین طول و ناریب)، خواص و ارتباط بازه های اطمینان با آزمون فرض، تعیین برآورد بازه ای به روش معکوس آزمون فرض، به وسیله کمیت محوری، به وسیله تابع توزیع تجمعی و رهیافت بیزی (با دم های برابر، چگالتیرین بازه پسیتی)، آزمون فرض بیزی، ارزیابی برآوردهای بازه ای، سازگاری، نظریه بزرگ نمونه ای (سازگاری، نرمال بودن مجذوبی و کارائی مجذوبی)، استواری، نقطه فروبریزش، برآوردگرهای M-LRT، توزیع تقریبی آزمون های فرض بزرگ نمونه ای، برآوردهای بازه ای بزرگ نمونه ای.

فهرست منابع:

1. Bickel, P. J. and Doksum, K. A. (۲۰۱۵), *Mathematical Statistics: Vol ۱, ۲*, CRC, USA.
2. Casella, G. and Berger, R. L. (۲۰۰۲), *Statistical Inference*, ۲nd Edition, Duxbury Press.
3. Lehman E. L. and Romano, J. P. (۲۰۰۸), *Testing Statistical Hypothesis*, Springer, USA.
4. Shao, J. (۲۰۰۳), *Mathematical Statistics*, ۲nd Edition, Springer, New York.

نظریه اندازه و احتمال ۱							عنوان درس
Measure theory and probability I							انگلیسی
دروس پیش نیاز	اختیاری	تخصصی	اصلی	پایه	جبرانی	نوع و محتوای درس	
		☒	☒				نظری
							عملی
احتمال ۱		کارگاه □	سفر علمی □	آزمایشگاه □	آزمایشگاه □	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد ساعت: ۶۴
		سینتار □	حل تمرین □	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد ساعت: ۶۴		

هدف کلی درس:

اشناخت با نظریه اندازه و انتگرال بمنظور توسعه مفاهیم احتمال

سرفصل درس:

مروری کوتاه بر همگرایی ذنباله‌ی توابع، سری توابع (همگرایی نقطه به نقطه و یکنواخت) و انتگرال ریمان، محدودیت‌های انتگرال ریمان، محدودیت‌های تعریف امید ریاضی در دوره کارشناسی، سیستم‌های مجموعه‌ای (نیم حلقه، پایی-سیستم، لامیدا-سیستم، سیستم یکنواخت، میدان و سیگما میدان، قضیه پایی-لامیدا و قضیه کلاس یکنواخت)، اندازه و اندازه احتمال، خواص و ویژگی اندازه‌ها، پیوستگی اندازه‌ها، مجموعه‌ها و پیشامدها حدی، قضیه گسترش کارتودروی، اندازه لیگ، اندازه استیلچس، توابع اندازه پذیر، متغیر تصادفی، انتگرال لیگ و خواص آن، خواص حدی انتگرال لیگ (قضیه همگرایی یکنواخت لیگ، لم فاتو، قضیه همگرایی تسلطی لیگ، جابجایی سری و انتگرال)، انتگرال لیگ استیلچس، امید ریاضی و ویژگی‌های آن، بیان شرایط جایه‌جاوی امید ریاضی با حد و مجموع نامتناهی، ارتباط انتگرال لیگ و ریمان، اندازه‌های حاصل‌ضربی، قضیه فوبینی، اندازه‌های علامت دار و تجزیه هان، پیوستگی مطلق و قضیه رادون-نیکودیم و کاربردهای آن در نظریه احتمال.

فهرست منابع:

- ۱- Billingsley, P., *Probability and measure*, ۳rd ed., Anniversary Ed. Wiley, ۲۰۱۲.
- ۲- Cinlar, E., *Probability and Stochastic*, Springer, ۲۰۱۱.
- ۳- Cohn, D. L., *Measure theory*, ۲nd ed., Birkhäuser, ۲۰۱۲.
- ۴- Durrett, R., *Probability: theory and examples*. ۴th ed., Cambridge Univ. Press, ۲۰۱۰.
- ۵- Dudley, R., *Real analysis and probability*, ۲nd ed., Cambridge Univ. Press, ۲۰۰۲.

نظریه اندازه و احتمال ۲						فارسی انگلیسی	عنوان درس
Measure theory and probability II							
نظریه اندازه و احتمال ۱	دورس پیش‌نیاز	اختیاری	تحصیلی	اصلی	پایه	جبر انتی	نوع واحد مدل مدرس
		☒	☒				نظری
							عملی
			کارگاه ☐	سفر علمی ☐		آموزش تکمیلی عملی ☐	
			حل تمرین ☐	سینیار ☐		آزمایشگاه ☐	
				تعداد ساعت: ۶۴	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد ساعت: ۶۴	

هدف کلی درس:

ارائه پایه‌های تحلیلی احتمال و توسعه شهود احتمالی

سرفصل درس:

فضای احتمال، متغیر تصادفی، بردار تصادفی و سیگما میدان القاء شده، توزیع متغیر تصادفی و بردار تصادفی،تابع توزیع و انواع آن، استقلال پیشامدها و متغیرهای تصادفی، سیگما میدان دمی و قضیه صفر و یک کلموگروف، قضیه وجودی کلموگروف (درباره وجود متغیرهای تصادفی مستقل)، امید ریاضی و خواص آن، برخی نابرابری‌های بین‌دین (هولدر، کشی‌شورترز، ینسن، چبی‌شف)، فضاهای L^p ، فضای هیلبرت، تابع مشخصه، قضیه معکوس، تابع مشخصه و گشناورها، تابع مشخصه برادرهای تصادفی، مفاهیم همگرایی و روابط بین آنها، انگرال‌پذیری یکنواخت، همگرایی ضعیف و همگرایی در توزیع، لم کلی نگر، قضایای پیوسنگی، همگرایی تحت تبدیلات، همگرایی مجموع دنباله‌های تصادفی، قوانین اعداد بزرگ، قضیه سه سری کلموگروف، قضایای حد مرکزی، قضیه لیندبرگ-فلر.

فهرست منابع:

- ۱- Billingsley, P., *Probability and measure*, Anniversary Ed. Wiley & Sons, ۲۰۱۲.
- ۲- Chung, K. L., *A course in probability theory*, ۷th ed., Academic Press, ۲۰۰۰.
- ۳- Cinlar, E., *Probability and Stochastic*, Springer, ۲۰۱۱.
- ۴- Durrett, R., *Probability: theory and examples*. ۴th ed. Cambridge Univ. Press, ۲۰۱۰.
- ۵- Dudley, R., *Real analysis and probability*, ۲th ed. Cambridge Univ. Press, ۲۰۰۲.
- ۶- Reznick, S., *A probability path*, Birkhäuser, ۲۰۱۴.
- ۷- Walsh, J., *Knowing the odds*, American Mathematical Society, ۲۰۱۲.

سینیار					فارسی	عنوان درس
Seminar					انگلیسی	
دروس پیش نیاز	اختیاری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد درس	
		☒				نظری
						عملی
		کارگاه ☐	سفر علمی ☐	اموزش تکمیلی عملی ☐		
		حل تمرین ☐	سینیار ☒	آزمایشگاه ☐		
		تعداد ساعت: ۳۲	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۲		

هدف کلی درس:

کسب مهارت دانشجویان در استفاده از منابع، تهیه گزارش و ارائه شفاهی برای آمادگی انجام تحقیق

سرفصل درس:

منتظر از سینیار مطالعه و تحقیق درباره موضوع های مربوط به یک شاخه تخصصی آمار با استفاده از مجلات علمی است که با همکاری یکی از اعضا هیات علمی آمار تعیین و سربرستی می شود. گزارش کتبی فعالیت بایستی مطابق قالبی که گروه تعیین من کند تهیه و ارائه شود و در جلسه ای با حضور سایر دانشجویان نیز به صورت سینیار ارائه گردد. ارزیابی سینیار پس از ارائه گزارش های کتبی و شفاهی بر عهده سربرست سینیار است.

پایان نامه					فارسی	عنوان درس
Thesis					انگلیسی	
دروس پیش نیاز	(جنبه‌یاری)	تحصیلی	پایه	عمومی	نوع واحد درس	
سمینار		☒				نظری
						عملی
	آموزش تکمیلی عملی □ سفر علمی □ کارگاه □					آزمایشگاه □
	سمینار ☒ حل تمرین □					
	تعداد واحد (عملی): ۰					تعداد واحد (نظری): ۶

هدف کلی درس:

انجام یک فعالیت تحقیقاتی در یکی از شاخه‌های آمار

سرفصل درس:

بررسی و پژوهش در یک زمینه تحصیلی یا چند مقاله پژوهشی مربوط به موضوعی مرتبط با شاخه تحصیلی که موضوع آن با همکاری استاد راهنمای پایان نامه و دانشجو، تأیید گروه و تصویب شورای پژوهشی دانشکده علوم ریاضی تعیین می‌شود. دانشجو نتیجه تحقیقات خود را به صورت پایان نامه‌ای مدون به نام پایان نامه به کمیته‌ای مشتمل از استاد راهنمای، مشاور و هیات داوران ارائه می‌دهد و در سمیناری طبق دعوت قبلی گروه، از آن دفاع می‌نماید.

ارزیابی پایان نامه بعد از دفاع بر عهده کمیته پایان نامه است.

آنالیز چندمتغیره ۱					فارسی	عنوان درس
Multivariate Analysis ۱					انگلیسی	
آمار ریاضی ۲	دروس پیش‌نیاز	اختیاری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد شیوه درس
		☒				نظری
						عملی
			کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آموزش تکمیلی عملی ☐	
			حل تمرین ☐	سینتار ☐	آزمایشگاه ☐	تعداد واحد (نظری): ۴
			تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰		

هدف کل درس:

آشنایی و توانایی دانشجو با روش‌های تحلیل چندمتغیره داده‌ها

سرفصل درس:

توزیع چندمتغیری و توزیع شرطی و کناری آنها، خاتواده‌های معروف توزیع‌های چندمتغیری (نمایی، کروی، ...)، توزیع‌های چندمتغیری نرمال و ویژگی‌های آن و کاربرد، توزیع چندمتغیری ویشارت و ویژگی‌های آن و کاربرد، توزیع تی دوی هتلینگ و ویژگی‌های آن و کاربرد، تحلیل آنالیز چندمتغیره (MANOVA)، توزیع لاندای ویلکس و ویژگی‌های آن و کاربرد، توزیع بزرگترین مقدار ویژه و کاربرد، توزیع اسر برخی ماتریس‌های تصادفی از توزیع ویشارت و کاربرد، اصول آزمون فرض در حالت چندمتغیره و انواع بازه‌های اطمینان، اصول پراوره در حالت چندمتغیره، رگرسیون چندمتغیره، تحلیل مؤلفه‌های اصلی، تحلیل عاملی، تحلیل تشخیصی، تحلیل رده‌بندی و خوشه‌بندی، تحلیل داده‌های گم‌شده و روش‌های جانبه آنها

فهرست منابع:

- Anderson, T. W. (۲۰۰۳), *An Introduction to Multivariate Analysis*, John Wiley & Sons, New York.
- Bilodeau, M. and Brenner, D. (۱۹۹۹), *Theory of Multivariate Statistics*, Springer, Berlin.
- Everitt, B. S. and Hothorn, T. (۲۰۱۱), *An Introduction to Applied Multivariate Analysis with R*, Springer, New York.
- Johnson, R. A. and Wichern, D. W. (۲۰۰۷), *Applied Multivariate Statistical Analysis*, Prentice-Hall, New Jersey.
- Jolliffe, T. C. (۱۹۸۶), *Principle Component Analysis*, Springer, New York.
- Krzanowski, W. J. and Marriot, F. H. C. (۱۹۹۴), *Multivariate Analysis, Part 1, Distributions, Ordination and Inference*, Edward Arnold, London.
- Mardia, K. V., Kent, J. T. and Bibby, J. M. (۱۹۷۹), *Multivariate Analysis*, Academic Press, New York.
- Rencher, A. C. and Christensen, W. F. (۲۰۱۲), *Methods of Multivariate Analysis*, John Wiley, New York.

مدل‌های خطی ۱						فارسی	عنوان درس
Linear Models ۱						انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد نوع درس		
رگرسیون ۱	☒					نظری	
						عملی	
		☐ کارگاه	☐ سفر علمی	☐ آموزش تکمیلی عملی			
		☐ حل تمرین	☐ سمینار	☐ آزمایشگاه			
		تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴			

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی نظری و کاربردی تحلیل رگرسیونی، تحلیل آزمایش‌ها و استباط درباره آنها

سرفصل درس:

نظریه رگرسیون، مقدمات ماتریسی لازم برای کارکردن با مدل‌های خطی به ویژه وارون تعمیم‌یافته و تجزیه طیفی مدل‌های خطی، شناسایی پذیری و برآورده‌پذیری، مدل‌های با اثر ثابت، تصادفی و آبیخته، برآورد کمترین توان‌های دوم عادی و ماکسیمم درستنمایی، ANCOVA و ANOVA در طرح‌های مختلف، BLUP و BLUE فرم‌های درجه دوم، توزیع فرم‌های درجه دوم، ساختار جبری آزمون‌های آماری برای اثرباری ثابت و تصادفی، مقایسه‌های چندگانه، تحلیل طرح‌های پیچیده‌تر مانند مربع لاتین، کرت‌های خردشاده، بلوک‌های متعادل و نامتعادل.

فهرست منابع:

- Monahan, F. (۲۰۰۸), *A Primer on Linear Models*, Chapman & Hall, New York.
- Searle, S. R. (۱۹۷۱), *Linear Models*, John Wiley & Sons, New York.
- Sreucher, A. C. and Schaalje, B. (۲۰۰۸), *Linear Models in Statistics*, John Wiley & Sons, New York.

مدل‌های خطی ۲						فارسی	عنوان درس
Linear Models ۲						انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اختراری	تحصیلی	پایه	عمومی	نوع واحد	نوع درس	
	☒					نظری	
مدل‌های خطی ۱							عملی
		کارگاه ☐	سفر علمی ☐				آموزش تکمیلی عملی
		حل تمرین ☐	سینتار ☐				آزمایشگاه
				تعداد ساعت: ۶۴			تعداد واحد (عملی): ۴

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مباحث پیشرفته مدل‌های خطی و کاربردهای آن در علوم مختلف

سرفصل درس:

مؤلفه‌های واریانس مدل‌های خطی با اثرهای تصادفی، اهمیت و کاربرد مؤلفه‌های واریانس، مؤلفه‌های واریانس در ANOVA یک‌طرفه با داده‌های متعادل و نامتعادل، روش‌های برآورد مؤلفه‌های واریانس (ماکسیمم درستنمایی مقید، روش بیزی)، مدل‌های سلسه مراتبی، پیشگویی متغیرهای تصادفی، مؤلفه‌های واریانس در داده‌های شمارشی گسته.

فهرست منابع:

1. Burdick, R. K. and Graybill, F. A. (۱۹۹۲), *Confidence Intervals and Variance Components*, Marcel Dekker, New York.
2. Searle, S. R. and Cassela, G. (۲۰۰۶), *Variance Components*, John Wiely & Sons, New York.
3. Sahai, H. and Ojeda, M. M. (۲۰۰۵), *ANOVA for Random Models, Vol. ۲: Unbalanced Data: Theory, Methods, Applications and Data Analysis*, Birkhauser.

فرایندهای تصادفی ۲						فارسی	عنوان درس
Statistical Process ۲						انگلیسی	
فرایندهای تصادفی ۱	دورس پیش نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع درس	نوع درس
		☒					نظری
							عملی
		☐ کارگاه	☐ سفر علمی	☐ آموزش تکمیلی عملی			
		☐ حل تمرین	☐ سمینار	☐ آزمایشگاه			
		تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴			

هدف کلی درس:

آشنایی با زنجیرهای مارکف زمان پیوسته، فرایندهای تجدید و فرایندهای شاخه‌ای یا تجدید مارکف

سرفصل درس:

زنジرهای مارکف بازمان پیوسته: تعریف، توابع انتقال، توابع های متناهی بعد، معادلات پیشرو و پس رو کلموگروف، مولد بینهایت کوچک زنجیره، زنجیرهای منظم

فرایند تجدید: تعریف، فرایندهای تجدید خاص، معادله تجدید و قضیه مقدماتی تجدید، قضیه تجدید و کاربردهای آن، تعمیم‌های فرایند تجدید، برهم‌نهی فرایندهای تجدید.

فرایند شاخه‌ای: تعریف، فرایندهای شاخه‌ای زمان گسته، روابط تابع مولد برای فرایندهای شاخه‌ای، احتمالات انفرض، فرایندهای شاخه‌ای دو نوع و چند نوع، فرایندهای شاخه‌ای زمان پیوسته، فرایند شاخه‌ای دو نوع زمان پیوسته، فرایند شاخه‌ای با طول عمر عمومی متغیر

فرایندهای تجدید مارکف: تعریف، معادلات تجدید مارکف و خواص آن، حل معادلات تجدید مارکف و کاربردهای آن.

فهرست منابع:

- Bremaud, P. *Markov Chains, Gibbs fields, Monte Carlo Simulation and Queues*, Springer, New York, ۱۹۹۹.
- Cinlar, E. *Introduction to Stochastic Processes*, Dover Books on Mathematics, ۲۰۱۳.
- Pinsky, A. M. and Karlin, S. *An Introduction to Stochastic Modeling*, ۴th Edition, Academic Press, ۲۰۱۰.
- Resnick, S. *Adventures of Stochastic Processes*, Birkhäuser, ۲۰۰۲.

سری‌های زمانی ۲						فارسی	عنوان درس
Time Series ۲						انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد	نوع درس	
سری‌های زمانی ۱	☒						نظری
							عملی
		☐ کارگاه	☐ سفر علمی	☐ آزمایشگاه	☐ تعداد ساعت: ۶۴	☐ تعداد واحد (عملی): ۰	آموزش تکمیلی عملی
		☐ سمینار	☐ حل تمرین	☐			

هدف کلی درس:

آشنایی با مباحث و مدل‌های پیشرفته‌تر سری‌های زمانی مانند ARCH و Memory-ARCH و SARIMA و ...

سفرفصل درس:

مدل‌های فصلی، ARIMA، SARIMA (SARIMA) و ARCH (Long-ARCH - ARIMA) سری‌های زمانی ناایستا، مدل‌های سری‌های زمانی چند متغیره، خواص مرتبه دوم، برآورد میانگین و ماتریس خودکواریانس، سری‌های ARIMA زمانی و دوخطی، تحلیل طیفی چند متغیره، ماتریس چگالی طیفی و ارتباط آن با ماتریس غیرخطی (causal) چند متغیره مدل‌های ARMA سیستم‌های خطی در حوزه زمان و فرکانس معروفی توابع انتقام و فاز و زمان تأخیر، روش‌های دینامیکی در سری‌های زمانی فضای حالت و پایایه کالمن.

فهرست منابع:

1. Brockwell, P. J. and Davis, R. A. (۲۰۰۶), *Time Series: Theory and Methods*, ۲nd Edition, Springer, New York.
2. Douc, R., Moulaines, M. and Stoffer, D. (۲۰۱۷), *Nonlinear Time Series: Theory, Methods and Applications with R Examples*, ۴th Edition, Springer.
3. Francq C. and Zakoian J., GARCH Models: Structure, Statistical Inference and Financial Applications, ۲۰۱۱, Wiley, New York.
4. Fuller, W. A. (۱۹۹۵), *Introduction to Statistical Time Series*, ۲nd Edition, John Wiley & Sons, New York.
5. Kantz, H. and Schreiber, T. (۲۰۰۳), *Nonlinear Time Series Analysis*, Cambridge University Press.
6. Pourahmadi, M. (۲۰۰۱), *Foundations of Time Series Analysis and Prediction Theory*, John Wiley & Sons, New York.

نظریه تصمیم بیزی						فارسی	عنوان درس
Bayesian Decision Theory						انگلیسی	
آمار ریاضی ۲	دروس پیش‌نیاز	اخباری	شخصی	پایه	عمومی	نوع واحد نوع درس	نظری
		☒					
							عملی
							آموزش تکمیلی عملی
							سفر علمی ☐
							کارگاه ☐
							سینتار ☐
							حل تمرین ☐
							آزمایشگاه ☐
							تعداد ساعت: ۶۴
							تعداد واحد (عملی): *
							تعداد واحد (نظری): *

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول کلی استنباط آماری در قالب مسئله تصمیم بیزی

سرفصل درس:

عناصر اساسی تصمیم، توابع زیان و ریسک، قواعد تصمیم، ترتیب و رجحان عمل‌ها، اصول کفایت، درستنمایی و پایایی، تحدب، تابع مطلوبیت، اطلاعات پیشینی، احتمالات ذهنی، تعیین ذهنی چگالی پیشینی، تعیین چگالی پیشینی از داده‌های قبلی، تعیین چگالی پیشینی، پیشینی‌های مزدوج، پیشینی‌های سره و ناسره، استنباط بیزی، نظریه تصمیم بیزی، مجاز بودن قواعد بیز و بیز تعمیم یافته، تحلیل حسابی بیزی، تحلیل میتیماکس، نظریه بازی‌ها، ارزیابی اصل میتیماکس، رده‌های کامل و اساساً کامل، حد قواعد بیزی، لم استاین برای مجاز بودن، روش‌های بیزی تجربی و سلسله مرانی.

فهرست منابع:

- Berger, J. O. (۲۰۱۳), *Statistical Decision Theory and Bayesian Analysis*, Springer, New York.
- Carlin, B. P. and Louis, T. A. (۲۰۰۰), *Bayes and Empirical Bayes Methods for Data Analysis*, Chapman & Hall, London.
- Liese, F. and Miescke, K. J. (۲۰۰۸), *Statistical Decision Theory: Estimation, Testing, and Selection*, Springer, New York.
- Robert, C.P. (۱۹۹۴), *The Bayesian Choice*, Springer, New York.

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و انواع سیستم‌های حف و کاربردهای آن

فصل درس:

صف بندی ۱/G/M، فرمول پلازایک خین چین، زمان انتظار و دوره اشتغال، سیستم ۱/G/M، سیستم ۱/B/M (منظور از سرویس دسته جمعی است که توزیع آن دلخواه است و تعداد مشتریان سرویس شونده در هر بار متناهی است)، میانگین طول صف، میانگین زمان انتظار در حالت استا سیستم M/G/M با پرگشت و سیستم ۱/G/M با پرگشت، توزیع طول صف، زمان انتظار، زمان معروف در سیستم.

فهرست متابع:

- Bhat, U. N. (1995), *An Introduction to Queueing Theory: Modeling and Analysis in Applications*, 2nd Edition, Springer, New York.
  - Breuer, L. and Baum, D. (1995), *An Introduction to Queueing Theory*, Springer, New York.
  - Gross, D. and Harris, C. M. (1998), *Fundamentals of Queueing Theory*, 3rd Edition, John Wiley & Sons, New York.

نظریه نمونه‌گیری					فارسی	عنوان درس
Sampling Theory					انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اختراعی	تخصیصی	اصلی	پایه	نوع واحد	نوع درس
روش‌های نمونه‌گیری ۱	☒	☒				نظری
						عملی
			کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آموزش تکمیلی عملی ☐	
				حل تمرین ☐	سینتار ☐	آزمایشگاه ☐
			تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با نظریه و روش‌های نمونه‌گیری برای تعیین فنون نمونه‌گیری و چارچوب‌های نمونه‌گیری ناقص

سرفصل درس:

مفهوم نمونه‌گیری، روش‌های معمول نمونه‌گیری، الگوریتم‌های نمونه‌گیری، طبقه‌بندی در نمونه‌گیری، نمونه‌گیری طبقات پربار، نمونه‌گیری چندمرحله‌ای، برخورد با حوزه‌های خیلی کوچک و خیلی بزرگ، نمونه‌گیری چندفازی، روش‌های تعیین نمونه به جامعه، کالایرها نسودن برآورده، برآورده برای نواحی کوچک، خطاهای غیرنمونه‌گیری، نمونه‌گیری چرخشی، نمونه‌گیری هم‌آهنگ شده، کترول انتخاب نمونه، برخورد با چارچوب‌های نمونه‌گیری ناقص، نمونه‌گیری از جوامع نادر، نمونه‌گیری از جوامع گریزان، نمونه‌گیری غیرمستقیم، نمونه‌گیری سازوار، نمونه‌گیری گلوبله‌برفی، نمونه‌گیری شبکه‌ای، نمونه‌گیری صید و باز صید، نمونه‌گیری چندبارگی، نمونه‌گیری جوامع در حرکت، نمونه‌گیری مکانی، نمونه‌گیری زمانی، نمونه‌گیری چند چارچوبی

فهرست منابع:

1. Cochran, W. G. (۱۹۷۷), *Sampling Techniques*, ۲nd Edition, John Wiley & Sons, USA.
2. Hedayat, A. S. and Sinha, B. K. (۱۹۹۱), *Design and Inference in Finite Population Sampling*, John Wiley & Sons, New York.
3. Lavallée, P. (۲۰۰۴), *Indirect Sampling*, Vol. ۷۳۹۷, Springer, USA.
4. Sampath, S. (۲۰۰۵), *Sampling Theory and Methods*, Alpha Science International Ltd., UK.
5. Thompson, S. K. (۱۹۹۲), *Sampling*, John Wiley & Sons, New York.
6. Tillé, Y. (۲۰۱۱). *Sampling algorithms* (pp. ۱۲۷۳-۱۲۷۴). Springer, Berlin, Heidelberg.
7. Zayed, A. I. (۱۹۹۳), *Advances in Shannon's Sampling Theory*, CRC Press, USA.

مباحث ویژه						فارسی	انگلیسی	عنوان درس
Special Topics								
دروس پیش‌نیاز	اخیاری	تخصصی	پایه	عمومی		نوع واحد درس		
	☒					نظری		
						عملی		
		کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آموزش تکمیلی عملی ☐		آزمایشگاه ☐		
		حل تمرین ☐	سینتار ☐	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (نظری): ۴	تعداد واحد (عملی): ۰		

هدف کلی درس:

آشنایی با مباحث جدید آمار که در برنامه وجود ندارد.

سرفصل درس:

درسی است در سطح کارشناسی ارشد یا بالاتر در زمینه‌های نوین آمار، احتمال یا کاربردهای آنها که بر حسب امکانات گروه و نیاز ارائه می‌گردد.

روش‌های دنباله‌ای						فارسی	عنوان درس
Sequential Methods						انگلیسی	
آمار ریاضی ۲	دروس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع درس	نوع درس
		☒					نظری
							عملی
			☐ کارگاه	☐ سفر علمی	☐ آموزش تکمیلی عملی		
			☐ حل تمرین	☐ سمعی‌نمایش	☐ آزمایشگاه		
				تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با روش‌های دنباله‌ای

سرفصل درس:

تجزیه‌های دنباله‌ای، بازرسی نمونه‌ای، توابع زیان و مخاطره، آزمون دنباله‌ای نسبت احتمالات، آزمون‌های دنباله‌ای بین سه فرض آماری، تعمیم آزمون دنباله‌ای نسبت احتمالات، فرض‌های مرکب، روش توابع وزنی والد، تبدیل مشاهدات، قضیه کاکس و موارد استفاده آن، آزمون دنباله‌ای λ ، تجزیه واریانس دنباله‌ای، حد پایین واریانس برآوردهای دنباله‌ای، برآوردهای دنباله‌ای بیزی، آزمون‌های دنباله‌ای بیزی و بیزی تجربی، برآوردهای بازه‌ای دنباله‌ای.

فهرست منابع:

1. Ghosh, M., Mukhopadhyay, N. and Sen, P. K. (۱۹۹۷), *Sequential Estimation*, John Wiley & Sons, New York.
2. Govindarajulu, Z. (۲۰۰۴), *Sequential Statistics*, University of Kentucky, USA.
3. Siegmund, D. (۱۹۸۲), *Sequential Analysis: Tests and Confidence Intervals*, Springer, New York.
4. Tartakovsky, A., Nikiforov, I. and Basseville, M., *Sequential Analysis: Hypothesis Testing and Changepoint Detection*, CRC, ۲۰۱۴.
5. Wald, A. (۱۹۸۴), *Sequential Analysis*, Dover Publications, New York.

روش‌های ناپارامتری پیشرفته						فارسی	عنوان درس
						انگلیسی	
Advanced Nonparametric Methods							
دورس پیش‌نیاز	دروس	احیاری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد خونه درس	
		☒					نظری
							عملی
روش‌های ناپارامتری			کارگاه □	سفر علمی □	آموزش تکمیلی عملی □		
			حل تمرین □	سمینار □		آزمایشگاه □	
				تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (نظری): ۰	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با شیوه‌های استنباط به روش‌های ناپارامتری

سرفصل درس:

مبانی اولیه آمار ناپارامتری به همراه مثال‌های مرتبط، تاریخچه و مفاهیم مورد نیاز، تعیین برآورد کننده‌های مربوط به تابع توزیع و توابعی از تابع توزیع (سبرآورده توابعی از پارامتر تابع توزیع تجمعی به همراه مثال‌های مربوطه، بررسی خواص برآوردهای UMVU و سازگار مربوط به توابعی از تابع توزیع)، معرفی روش‌های نمونه‌گیری در آمار ناپارامتری (معرفی الگوریتم نمونه‌گیری جکنایف به همراه مثال‌های مربوطه با استفاده از نرم افزار R، معرفی الگوریتم نمونه‌گیری خودگردان به همراه مثال‌های مربوطه با استفاده از نرم افزار R)، تعیین بازه‌های اطمینان پارامترها بر مبنای روش جکنایف و خودگردان به همراه مثال‌های مربوطه با استفاده از روش‌های جکنایف و خودگردان، تعیین بازه‌های اطمینان پارامترها بر اریبی - واریانس، استفاده از تابع‌های هسته، تعیین مجموعه‌های اطمینان با استفاده از تابع‌های هسته، ارایه مثال‌های مربوطه به صورت نظری و با استفاده از نرم افزار R. استفاده از تابع‌های زیان در هموارسازی، برآورد پارامتر با استفاده از عامل‌های کمکی در شرایط عدم اطلاع از توزیع داده‌ها (برآورد پارامتر با استفاده از عامل‌های کمکی در شرایط عدم اطلاع از توزیع داده‌ها، مدل خطی ناپارامتری، ارایه مثال‌های مربوطه به صورت محاسباتی و با استفاده از نرم افزار R)، برآورد چگالی داده‌ها (معرفی C.V. در تعیین میزان خطای حاصل از برآوردهای، برآورد چگالی هسته، برآورد چگالی موضعی، ارایه مثال‌های مربوط به برآوردهای چگالی به صورت نظری و با استفاده از نرم افزار R)، یادگیری ناپارامتری (مفهوم یادگیری، مدل گرافی، مدل نرمال ناپارامتری گرافی، ارایه مثال‌های مربوطه به صورت نظری و با استفاده از نرم افزار R)

فهرست منابع:

- 1- Larry Wasserman (۲۰۱۰), All of Nonparametric Statistics, Springer.
- 2- Larry Wasserman(۲۰۰۳),All of Statistics:A Course in Statistical Inference.

فنون آماری					فارسی	عنوان درس
Statistical techniques					انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اختراعی	تخصصی	پایه	عمومی		نوع درس
	☒					نظری
						عملی
		کارگاه □	سفر علمی □	آموزش تکمیلی عملی □		
		حل تمرین □	سینتار □	آزمایشگاه □		
	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): *	تعداد واحد (نظری): *	تعداد واحد (عملی): *	تعداد واحد (نظری): *	

هدف کلی درس:

آشنایی با فنون قابل استفاده در حل مسائل آماری و بحث و بررسی پردازون صحت و دقت آنها

سرفصل درس:

بررسی فرض‌های مبنای روش‌های آماری معمول (از قبیل تصادفی بودن نمون، استقلال مشاهدات، نرمال بودن توزیع)، ارانه راه حل‌های لازم در صورت عدم صحت فرض‌های آماری، مقایسه روش‌های مختلف حل یک مسئله (از دیدگاه حسابیت، توان، دقت و غیره)، بررسی صحت مدل‌های مفروض (تحلیل مانده‌ها و تشخیص، نارسانی‌های مدل)، بررسی ثابت بودن واریانس و روش‌های تثیت واریانس، بحث و بررسی مسائل آماری فرض یا مسائل آماری که از طرف موسسات مختلف برای مشورت به گروه آمار ارجاع می‌شود.

فهرست منابع:

1. Cook, R. D. and Weisberg, S. (۱۹۸۲), *Residuals and Influence in Regression*, Chapman & Hall, London.
2. D'Agostino, R. B. and Stephens, M. A. (۱۹۸۶), *Goodness of Fit Techniques*, Marcel Decker, New York.
3. Mandansky, A. (۱۹۸۸), *Prescriptions for Working Statisticians*, Springer, New York.
4. Rousseeuw, P. J. and Leroy, A. M. (۲۰۰۳), *Robust Regression and Outlier Detection*, John Wiley & Sons, USA.

آمار فضایی ۱					فارسی	عنوان درس
Spatial Statistics ۱					انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی		نوع درس
	☒					نظری
						عملی
آمار ریاضی ۲			کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آموزش تکمیلی عملی ☐	
			حل تمرین ☐	سمینار ☐	آزمایشگاه ☐	
			تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): +	تعداد واحد (نظری): ۴	

هدف کلی درس:

آشنایی با داده‌های فضایی و روش‌های کلاسیک برای تحلیل آنها

سرفصل درس:

داده‌های فضایی، میدان تصادفی، تحلیل اکتشافی داده‌های فضایی، میدان‌های تصادفی مانا، تغییرنگار، هم‌تغییرنگار و همبستگی نگار، برآورد و برآزش مدل تغییرنگار و هم‌تغییرنگار، نمایش طیفی تغییرنگار و هم‌تغییرنگار، میدان تصادفی گاوسی، پیشگویی فضایی، انساع کریگیدن، کوکریگیدن، کریگینگ بیزی، واریانس کریگینگ، جارو کردن میانه و تحلیل مانده‌ها، شبیه‌سازی داده‌های فضایی، شبیه‌سازی شرطی، طرح نمونه‌گیری فضایی، طرح آزمایش‌های فضایی، تحلیل نزدیکترین همسایه.

فهرست منابع:

1. Bivand, R. S., Pebesma, E. J. and Gomez-Rubio, V. (۲۰۱۳), ۲nd Edition, *Applied Spatial Data Analysis in R*, Springer, New York.
2. Chiles, J. P. and Delfiner, P. (۲۰۱۲), *Geostatistics Modeling Spatial Uncertainty*, ۲nd Edition, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey, USA.
3. Cressie, N. (۱۹۹۳), *Statistics for Spatial Data*, John Wiley & Sons, New York.
4. Ripley, B. D. (۲۰۰۴), *Spatial Statistics*, John Wiley & Sons, New York.
5. Webster, R. and Oliver, M. (۲۰۰۷), *Geostatistics for Environmental Scientists*, ۲nd Edition, John Wiley & Sons, Chichester.

شبیه‌سازی					فارسی	عنوان درس	
Simulation					انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	انتخابی	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد درس		
	☒				نظری		
					عملی		
	کارگاه		سفر علمی	☐	آموزش تکمیلی عملی		
	حل تمرین		سمینار	☐	آزمایشگاه		
	تعداد ساعت: ۶۴		تعداد واحد (عملی): ۴		تعداد واحد (نظری): ۴		

هدف کلی درس:

ایجاد خلاقیت و مدل‌سازی با داده‌های واقعی و غیرواقعی

سرفصل درس:

تعاریف و مفاهیم شبیه‌سازی، دلایل و نیاز به شبیه‌سازی داده‌ها، مراحل شبیه‌سازی، مفاهیم آماری در شبیه‌سازی، متغیرهای تصادفی و توابع توزیع احتمال، تولید انواع متغیرهای تصادفی (گستره، پیوسته، یکمتغیره، چندمتغیره یا وابسته)، تحلیل آماری داده‌های شبیه‌سازی شده، روش‌های کاهش واریانس، روش‌های اعتبارسنجی آماری، روش‌های محاسباتی (روش‌های شبیه‌سازی مونت‌کارلویی، شبیه‌سازی به روش مونت‌کارلویی زنجیر مارکوفی)، روش‌های شبیه‌سازی فرایندهای تصادفی (حرکت برآوی، پواسون)، شبیه‌سازی انواع سری‌های زمانی، شبیه‌سازی میدان‌های تصادفی، آشنایی با نرم‌افزارهای مناسب شبیه‌سازی (از قبیل نرم‌افزار R و WinBUGS).

فهرست منابع:

1. Casella, G. and Robert, C. P. (۲۰۰۵), *Monte Carlo Statistical Methods*, ۲nd edition, Springer, New York.
2. Law, A. M. and Kelton, W. D. (۲۰۰۷), *Simulation Modeling and Analysis*, ۳rd Edition, McGraw-Hill, New York.
3. Pegden, D., Shanon, R. and Sadowski, R. (۱۹۹۵), *Introduction to Simultaion Using Siman*, ۲nd Edition, McGraw Hill, New York.
4. Ross, S. M., (۲۰۱۳), *Simulation*, ۵th Edition, Academic Press, USA.
5. Rubinstein, R. Y. and Melamed, B., (۱۹۹۸), *Modern Simulation and Modeling*, John Wiley & Sons, USA.

تحلیل آماری شکل ۱					فارسی	عنوان درس
Statistical Shape Analysis ۱					انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اختیاری	تخصصی	پایه	عمومی	عنوان درس	من وارد
	☒					نظری
						عملی
آمار ریاضی ۲		کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آزمایشگاه ☐	آموزش تکمیلی عملی ☐	
		حل تمرین ☐	سینتار ☐			
		تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴		

هدف: کلی دزس:

آشنایی با داده‌های شکل، تعیین خلاصه‌های آماری شکل و روش‌های مختلف تحلیل داده‌های شکل

مrfصل درس:

خدمات و تعاریف اولیه، انواع دیدگاه به شکل، ماهیت داده‌های شکل، ثبت سازی شکل‌ها، نمایش گرافیکی شکل‌ها، ویژگی‌های فضای شکل، اندازه‌های شکل، انواع مختصات شکل، انواع میانگین شکل، انواع تحلیل پروکراستس شامل پروکراستس تام و جزئی، ملاک‌های تغییرات شکل، انواع توزیع‌ها در آمار شکل شامل توزیع مختلط بینگهام، واتسن و نرمال دوخمی، ارتباط اندازه و شکل، ارتباط آمار شکل با هندسه تصادفی

فهرست منابع:

1. Dryden, I. L. and Mardia, K. V. (۱۹۹۸), *Statistical Shape Analysis*, John Wiley & Sons, Chichester.
2. Kendall, D. G., Barden, D., Carne, T. K. and Le, H. (۱۹۹۹), *Shape and Shape Theory*, John Wiley & Sons, Chichester.
3. Lele, S. R. and Richtsmeier, J. T. (۲۰۰۱), *An Invariant Approach to Statistical Analysis of Shapes*, Chapman & Hall, Boca Raton, Florida.
4. Small, C. G. (۱۹۹۶), *The Statistical Theory of Shape*, Springer, New York.

نظریه مفصل و مدل‌سازی وابستگی						فارسی	عنوان درس
Copula Theory and Dependence Modeling						انگلیسی	
آمار ریاضی ۲	دروس پیش‌نیاز	اختیاری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد درس	
		☒				نظری	
						عملی	
			☐ کارگاه	☐ سفر علمی	☐ آزمایشگاه	☐ حل تمرین	آموزش تکمیلی عملی
				☐ سمینار			
					تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	
							تعداد واحد (نظری): ۴

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با نظریه مفصل و کاربرد آن در تعیین همبستگی و مدل‌سازی متغیرهای وابسته

سرفصل درس:

تابع توزیع پیوسته مطلق و منفرد دو و چندمتغیره، تعریف مفصل و ویژگی‌های آن، قضیه اسکلار، کران‌های فرشه هادفینگ مفصل متغیرهای تصادفی مستقل و وابسته کامل، مفصل بقا، مفصل متغیرهای تصادفی تبادل پذیر، مفصل متغیرهای تصادفی مقارن شاعمن، شبیه‌سازی داده‌های چندمتغیره با استفاده از مفصل، روش‌های ساخت مفصل، معرفی مفصل‌های مهم: گاوسی، بیضوی، پلاکت، مارشال الکین، خاتوناده مفصل فارلی، گعبل-سرگنسترن و تعمیم‌های آن، خاتوناده مفصل‌های ارشمیدسی و ویژگی‌های آنها، تبدیل لابلس و مولد مفصل‌های ارشمیدسی، خاتوناده مفصل‌های فرین مقدار، معرفی مفصل‌های آرشیماکس و لوی، تابع توزیع کنдал، مفاهیم وابستگی بر اساس تابع مفصل، اندازه‌های وابستگی، وابستگی دمی بالا و پایین، معیارهای وابستگی کنдал، اسپیرمن، جینی، اصول اسکارسینی برای معیارهای هماهنگی، محاسبه ضرایب همبستگی کنдал و اسپیرمن برای مفصل‌های مختلف، ترتیب‌های تصادفی وابستگی، برآورد ماکسیمم درستنمایی پارامترهای تابع مفصل، نظریه مجاني برای برآوردهای ماکسیمم درستنمایی، روش برآورد شبیه درستنمایی، تابع مفصل تجربی، فرایند تجربی، معیارهای وابستگی رتبه‌ای بر اساس مفصل تجربی و توزیع مجاني آنها، آزمون‌های استقلال مفصل مبنای، آزمون‌های نکوبی برآش مفصل برای داده‌های وابسته، کاربرد مفصل در ساخت توزیع‌های گسته، سری‌های زمانی، فرایندهای تصادفی، رگرسیون چندمتغیره و قابلیت اعتماد.

فهرست منابع:

- Cherubini, U., Luciano, E. and Vecchiato, W. (۲۰۰۴), *Copula Methods in Finance*, John Wiley & Sons, UK.
- Durante, F. and Sempi, C. (۲۰۱۵), *Principles of Copula Theory*, CRC Press, New York.
- Joe, H. (۲۰۱۵), *Dependence Modeling with Copulas*, CRC Press, Boca Raton, Florida.
- Joe, H. (۱۹۹۷), *Multivariate Models and Dependence Concepts*, Chapman & Hall, UK.
- Mai, J. F. and Scherer, M. (۲۰۱۲), *Simulating Copulas*, Imperial College Press, London.
- Nelsen, R. B. (۲۰۰۶), *An Introduction to Copulas*, Springer, USA.
- Trivedi, P. K. and Zimmer, D. M. (۲۰۰۷), *Copula Modeling: an Introduction for Practitioners*, Now Publishers Inc, USA.

تحلیل داده‌های طولی ۱					فارسی	عنوان درس
Analysis of Longitudinal Data ۱					انگلیسی	
رگرسیون ۱	دورس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	من و آند نفع درس
		☒				نظری
						عملی
			☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آموزش تکمیلی عملی	
			☐ حل تمرین	☐ سمینار	☐ آزمابشگاه	
					تعداد واحد (نظری): ۰	تعداد واحد (عملی): ۶۴
						تعداد ساعت: ۰

هدف کلی درس:

آشنایی با داده‌های طولی و روش‌های مختلف تحلیل داده‌های طولی

سرفصل درس:

مقایسه داده‌های طولی با داده‌های مقطعی، اندازه‌های نکراری و داده‌های سری‌های زمانی، تعبیر متغیرهای کمکی زمان-تامانای ثابت و تصادفی، برآورش منحنی‌های هموارسازی، مدل خطی عام، برآورد ماکسیمم درستنمایی مقید و برآورد استوار، مدل‌های پارامتری برای ساختار کوواریانس، همبستگی سریالی و خطای اندازه‌گیری و مدلی با اثرهای تصادفی و خطای اندازه‌گیری، چگونگی برآورش مدل‌ها شامل فرمول‌بندی، برآورد، استنباط و مباحث تشخیصی، مدل‌بندی ناپارامتری میانگین پاسخ و برآورد مسیرهای فردی، مروری بر روش‌های تحلیل واریانس و استفاده آنها در تحلیل داده‌های طولی، مدل‌های خطی تعمیم‌یافته برای تحلیل داده‌های طولی شامل مدل‌های حاشیه‌ای، مدل‌های اثرهای تصادفی، مدل‌های انتقالی، معادله‌های برآوردگر تعمیم‌یافته.

فهرست منابع:

1. Diggle, P. J., Heagerty, P., Liang, K. Y., and Zeger, S. L. (۲۰۰۲), *Analysis of Longitudinal Data*, ۲nd Edition, Oxford University Press, New York.
۲. Fitzmaurice, G. M., Laird, N. M. and Ware, J. H. (۲۰۰۴), *Applied Longitudinal Analysis*, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.
۳. Satradhar, B. C. (۲۰۱۴), *Longitudinal Categorical Data Analysis*, Springer, New York.

عنوان درس						فارسی	انگلیسی	Statistical Bioinformatics	بیوانفورماتیک آماری	
						عنوان درس	نوع واحد	نوع واحد	دروس پیش نیاز	
						اختراعی	تحصیلی	پایه	عمومی	
		☒								نظری
										عملی
آمار ریاضی ۲			☐	کارگاه	☐	سفر علمی	☐	آموزش تکمیلی عملی		
				☐	سینتار	☐	حل تمرین	☐	آزمایشگاه	
						تعداد واحد (عملی):	۶۴	تعداد واحد (نظری):	۴	تعداد واحد ساعت:

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی و مفاهیم بیوانفورماتیک و به کارگیری روش‌های آماری در حل مسائل مرتبط به کمک نرم‌افزارهای تخصصی

سرفصل درس:

مروری بر مفاهیم آماری پایه در زیست شناسی از جمله بازه اطمینان، آزمون فرض و ...، تحلیل آماری ژن‌ها و ریزآرایه‌ها از جمله توانایی به کارگیری مدل‌های تصادفی در ژن‌ها، معروفی روش‌های آماری در تولید توالی DNA، به کارگیری تکنیک‌های بادگیری ماتین خوشه‌بندی و تحلیل تشخیصی در بیوانفورماتیک، مدل‌های مارکوف و مارکوف پنهان در بیوانفورماتیک، تحلیل‌های آماری درخت‌های فیلوزنیک و استنباط‌های آماری مربوطه

فهرست منابع:

1. Deonier, R. C., Tavare, C. and Waterman, M. S. (۲۰۰۵), *Computational Genome Analysis: An Introduction*, Springer, New York.
2. Ewens, W. J. and Grant, G. R. (۲۰۰۵), *Statistical Methods in Bioinformatics: An Introduction*, Springer, New York.
3. Gentleman, R., Carey, V., Huber, W., Irizarry, R. and Dudoit, S. (۲۰۰۶), *Bioinformatics and Computational Biology Solutions using R and Bioconductor*, Springer, New York.
4. Izenman, A. J. (۲۰۰۸), *Modern Multivariate Statistical Techniques* (Vol. ۱), Springer, New York.
5. Lee, J. K. (۲۰۱۰), *Statistical Bioinformatics for Biomedical and Life Science Researchers*, Wiley-Blackwell, USA.

روش شناسی آمارگیری					فارسی	عنوان درس
					انگلیسی	
Survey Methodology						
دروس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	عنوان درس	محتوی درس
	☒					نظری
						عملی
روش‌های نمونه‌گیری ۱		کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آزمایشگاه ☐	آموزش تکمیلی عملی ☐	
		حل تمرین ☐	سمینار ☐			
		تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰		تعداد واحد (نظری): ۴	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مباحثی که در روش شناسی آمارگیری شامل طراحی و مدیریت آمارگیری‌ها، گردآوری، پردازش و تحلیل داده‌های حاصل از آمارگیری‌های مرتبط با هزینه و کیفیت برآوردهای آمارگیری‌ها

سرفصل درس:

آشنایی با روش شناسی آمارگیری، معرفی انواع آمارگیری‌ها (آمارگیری‌های نمونه‌ای، سرشماری‌ها و آمارهای ثبتنی)، معرفی نمونه‌هایی از آمارگیری‌های مرکز آمار ایران (مانند هزینه و درآمد خانوارها، نیروی کار، آمارگیری جمعیت و سلامت DHS)، شاخص قیمت و ...) و آمارگیری‌های سایر کشورها، معرفی چارچوب نمونه‌گیری و خطای پوشش، معرفی منابع خطای آمارگیری، معرفی روش‌های گردآوری داده‌ها (اصحابه‌ی رودرزو، مصاحبه‌ی تلفنی، روش‌های پستی، روش‌های خوداظهاری و روش‌های ترکیبی)، معرفی انواع طرح‌ها شامل طراحی نمونه‌گیری، طراحی پرسشنامه، طراحی نرم‌افزارهای ورود داده‌ها و کنترل پرسشنامه، طراحی اجرا، طراحی برنامه‌ی آموزش، طراحی استخراج و انتشار، طراحی نظارت و...، معرفی روش‌های پردازش داده‌ها (ورود داده‌ها و کدگذاری، ادبیت و جانبه‌ی، محاسبه وزن‌ها و جدول‌گیری)، آشنایی با مدل‌ها و روش‌های برآورد هزینه آمارگیری‌ها، فرایند پس‌اگردادوری در داده‌های آمارگیری (کاهش اثرهای بسیار پاسخی)، کنترل افشا اطلاعات آماری، بار پاسخ‌گویی، جورسازی آماری.

فهرست منابع:

1. Biemer, P. P. and Lyberg, L. (۲۰۰۳), *Introduction to Survey Quality*, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.
2. Convers, J. and Presser, S. (۱۹۹۸), *Survey Questions: Handcrafting the Standardized Questionnaire*, Sage Publications Inc., USA.
3. Groves, R. M., Fowler Jr, F. J., Couper, M. P., Lepkowski, J. M., Singer, E. and Tourangeau, R. (۲۰۰۹), *Survey Methodology*, ۷th Edition, John Wiley & Sons, New York.
4. Sarndal, C.-E. (۲۰۰۵), *Estimation in Surveys with Nonresponse*, John Wiley & Sons, Britain.

داده کاری پیشرفته ۱					فارسی	عنوان درس
Advanced Data Mining					انگلیسی	
دورس پیش نیاز	اختیاری	تحصیلی	پایه	عمومی	نوع واحد درس	
	☒					نظری
آمار ریاضی ۲						عملی
		کارگاه ☐	سفر علمی ☐	اموزش تکمیلی عملی ☐		
		حل تمرین ☐	سمینار ☐	آزمایشگاه ☐		
		تعداد واحد (نظری): ۴	تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): *		

هدف کلی درس:

هدف این درس کشف دانش در دادگانها (پایگاه داده‌ها) است و انتظار می‌رود دانشجو با فتون آماری لازم برای یافتن الگو و روش‌های ناپارامتری در فرایند داده‌کاری آشنا شود.

سرفصل درس:

پادآوری: اهمیت داده کاری، مفهوم داده کاری، فرایند داده کاری، فتون داده کاری، چالش‌های داده کاری، کاربردهای داده کاری، رابطه داده کاری با آمار، یادگیری ماشین و دادگانها، تفاوت آمار و تحلیل داده‌ها با داده کاری و یادگیری ماشین، و فتون مهم داده کاری، روش‌های فروکاهی بعد: روش‌های جدید نظری نگاشت تصادفی و زیرفضا در مقابل روش‌های تحلیل مولفه‌های اصلی و تحلیل عاملی، روش‌های رده‌بندی: برنمایی احتمالاتی، برای داده‌های کمی و کمی، ارزیابی روش‌های رده‌بندی: بوت استراپ، ارزیابی مقابله، یگینگ و بوستینگ، روش‌های خوشبندی: سلسله مراتبی و غیر سلسله مراتبی، انحصاری و غیر انحصاری، و مدل پایه و ناپارامتری، ارزیابی روش‌های خوشبندی: معرفی معیارهای بیرونی و درونی ارزیابی، و روش‌های تعیین تعداد خوشبندی، داده کاری داده‌های زمانی، مکانی، مکانی-زمانی، چریان داده‌ها، متن، وب، و شبکه‌های اجتماعی، استفاده از نرم افزار R یا Python با تأکید بر داده‌کاری داده‌های با تعداد متغیر زیاد و مه داده‌ها، مباحث اختیاری: کشف داده‌های تابهنجار، کشف تقلب، و پردازش موازی در R، مباحث اختیاری: انجام پروژه داده‌کاری بر دادگان‌های آماری نظری داده‌های سرشماری نفوس و مسکن

فهرست منابع:

1. Han, J., Kamber, M. and Pei, J. (۲۰۱۱), *Data Mining: Concepts and Techniques*, ۳rd Edition, Morgan Kaufmann, USA.
2. Hastie, T. and Tibshirani, R. (۲۰۰۹), *The Elements of Statistical Learning: Data Mining, Inference, and Prediction*, ۲nd Edition, Springer, USA.
3. Tan, P. N., Steinbach, M. and Kumar, V. (۲۰۱۶), *Introduction to Data Mining*, ۲nd Edition, Addison Wesley, Boston.
4. Torgo, L. (۲۰۱۰), *Data Mining with R: Learning with Case Studies*, Chapman & Hall, Boca Raton, Florida.

Reliability Theory ۱					انگلیسی
دروس پیش‌نیاز	اخباری	تحصیلی	پایه	عمومی	نوع واحد نوع درس
	☒				نظری
					عملی
آمار ریاضی ۲		کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آموزش تکمیلی عملی ☐	
		حل تمرین ☐	سینتار ☐	آزمایشگاه ☐	
		تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴	

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم قابلیت اعتماد و کاربردهای آن، مدل‌بندی و کاربرد روش‌های آماری برای تجزیه و تحلیل آن

سرفصل درس:

معرفی مفهوم قابلیت اعتماد، شکست و انواع آن و معرفی توزیع زمان شکست، تابع قابلیت، تابع مخاطره و...، انواع سانسور، معرفی توزیع‌های قابلیت اعتماد و ویژگی‌های آن‌ها، برآورد مدل به داده‌های قابلیت اعتماد و برآوردهای قابلیت اعتماد با به کارگیری روش‌های پارامتری و آزمونهای نیکوبی برآش مناظر به ویژه در حضور سانسور، برآوردهای قابلیت با به کارگیری روش‌های ناپارامتری نظریه کاپلان-میر و نلسون آن، قابلیت اعتماد سیستم‌ها، معرفی مفهوم فرسایش عمومی، معرفی مفهوم استرس و انواع استرس گذاری (ثابت، پله‌ای، تصادفی، دوره‌ای)، معرفی آزمون‌های طول عمر شتابیده و مدل‌بندی آن با استفاده از مدل نلسون

فهرست منابع:

1. Meeker, W. Q. and Escobar, L. A. (۱۹۹۸), *Statistical Methods for Reliability Data*, John Wiley & Sons, USA.
2. Wayne, N. (۲۰۰۴), *Accelerated Testing, Statistical models, Test Plans and Data Analysis*, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.
3. Crowder, M. J., Kimber, A. C., Smith, R. L. and Sweeting, T. J. (۱۹۹۱), *Statistical Analysis of Reliability Data*, Chapman & Hall, USA.
4. Mann, N. R., Schafer, R. E. and Singpurwalla, N. D. (۱۹۷۷), *Methods for Statistical Analysis of Reliability and Life Data*, John Wiley & Sons, USA.

طرح آزمایش‌های پیشرفته					فارسی	عنوان درس
Advanced Experimental Design					انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع درس	
	☒					نظری
						عملی
طرح آزمایش‌های ۱		کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آموزش تکمیلی عملی ☐		
		حل تمرین ☐	سمینار ☐	آزمایشگاه ☐		
			تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴	

هدف کلی درس:

هدف این دوره آشنایی دانشجویان با جنبه‌های عملی آزمایشگاهی طراحی و تحلیل آزمایش‌های پیچیده است. همچنین دانشجویان چگونگی استفاده از بسته‌های نرم افزاری استاندارد مانند SAS را برای اهداف محاسباتی خواهند آموخت.

سرفصل درس:

معرفی مفاهیم مربوط به طرح آزمایش‌ها، تحلیل آزمایش‌های تصادفی با اثرات ثابت و تصادفی، معرفی مدل‌های مختلف طرح آزمایش‌ها، برآورده حجم نمونه، معرفی طرح کرت‌های خردشده، تحلیل تک متغیره طرح‌های اندازه‌گیری مکرر، معرفی طرح رویه‌ی پاسخ، معرفی طرح بلوک بندی رویه‌ی پاسخ، مدل‌بندی و طراحی آزمایش‌های آمیخته، معرفی بلوک بندی آزمایش‌های آمیخته، معرفی آزمایش‌های آمیخته در ترتیبات کرت‌های خرد شده، معرفی مدل‌های رگرسیون برای طرح‌های 2^k و 3^k ، معرفی روش‌های تحلیل چندمتغیره واریانس (MANOVA)، تحلیل مدل‌های آمیخته، طرح آزمایش برای پرازش مدل‌های رویه‌ی پاسخ، بهینگی طرح‌ها

فهرست منابع:

- Lawson, J. (۲۰۱۰), *Design and Analysis of Experiments with SAS*, Chapman & Hall, New York.
- Leonard, C. O. (۲۰۰۸), *Design and Analysis of Experiments Classical and Regression Approaches with SAS*, Chapman & Hall, USA.
- Montgomery, D. C. (۲۰۱۳), *Design and Analysis of Experiments*, 8th Edition, John Wiley & Sons, USA.

مباحث پیشرفته در نظریه اطلاع					فارسی	عنوان درس
					انگلیسی	
دورس پیش نیاز	اخباری	شخصی	پایه	عمومی	نوع درس	
	☒					نظری
						عملی
آمار ریاضی ۲		سفر علمی ☐	کارگاه ☐		اموزش تکمیلی عملی ☐	
			حل تمرین ☐	سینار ☐	آزمایشگاه ☐	
				تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴

هدف کلی درس:

معرفی مباحثی در نظریه اطلاعات و تکیه بر ارتباط آن با مسائل استنباط آماری

سرفصل درس:

تاریخچه آنتروپی شانون و رنی و مشخصه‌سازی‌هایی بر اساس آن، ویژگی‌هایی از اندازه‌های اطلاع شرطی، توان و متقابل در حالت‌های گسته و پیوسته، معرفی خواصی از آنtronپی نسبی (اطلاع کالبک لیبلر) و اندازه‌های اطلاع دیگر، ارتباط اندازه‌های اطلاع با همدیگر، بزرگی آنها، اندازه‌های اطلاع در حالت‌های وزنی، قضیه خاصیت افزایشی متساوی الفاصله مجانبی، تراکم داده‌ها با توجه به مباحث (نامساوی کرافت، کدهای بهینه، کران برای طور کدهای بهینه نامساوی کرافت برای کدهای قابل کد گشایی، کد هافمن و کد شانن فانو)، خواص ظرفیت کانال‌های ارتباطی (پیوسته- گسته) و مثال‌هایی از آن، قضیه کدگذاری کانال کدهای همینگ، آنtronپی ماکسیمم در حالت یک متغیره و چندمتغیره (پیوسته- گسته) مشخصه‌سازی‌های آنtronپی ماکسیمم بر اساس استنباط آماری و معرفی کاربردهایی از آنtronپی ماکزیمم، بهینه-سازی بر اساس اندازه‌های اطلاع دیگر، برآورد آنtronپی و ویژگی‌های آن، آرمون‌های نکوبن برآش بر اساس اندازه‌های اطلاع، نامساوی هایی در نظریه اطلاع (آنtronپی، آنtronپی نسبی، اطلاع متقابل و اطلاع فیشر)، کران برای آنtronپی و آنtronپی نسبی، نامساوی برآون مبنیکوفسکی و آنtronپی، آنtronپی و قانون اعداد کوچک، همگرایی در آنtronپی نسبی، اثبات‌هایی از قضیه حد مرکزی به کمک اندازه‌های اطلاع، معرفی نظریه نرخ دگرشکلی (distortion rate)، ارتباطی بین قابلیت اعتماد و اندازه‌های اطلاع.

فهرست منابع:

- Cover, T. M. and Thomas, J. A. (۲۰۰۶), *Element Of Information Theory*, ۲nd Edition, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.
- Johnson, O. (۲۰۰۴), *Information Theory and Central Limit Theorem*, Imperial College Press, London.
- Gray, R. M. (۱۹۹۰), *Entropy and Information Theory*, Springer, New York.
- Kapur, J. N. (۱۹۸۹), *Maximum Entropy in Science and Engineering*, Wiley Eastern, New Delhi.

تحلیل آماری الگوهای نقطه‌ای					فارسی	عنوان درس
					انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع و انتقال درس	
نظریه اندازه و احتمال ۲	☒					نظري
						عملی
		سفر علمی ☐	کارگاه ☐		آموزش تکمیلی عملی ☐	
			حل تمرین ☐	سینار ☐	آزمایشگاه ☐	
				تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظري): ۴

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم نظری فرایندهای نقطه‌ای و اصول استباط در فرایندهای نقطه‌ای

سرفصل درس:

فرایندهای نقطه‌ای در فضاهای کلی و به طور خاص در فضاهای اقلیدسی؛ مروری بر فرایندهای نقطه‌ای پواسون به وزیر قضیه اسلیونیاک-مهک، برهمنهی و نکسازی، شبیه سازی فرایندهای پواسون، چگالی فرایندهای نقطه‌ای؛ آماره‌های خلاصه مشتمل بر آماره‌های مربوط به ویژگی‌های مرتبه اول و دوم و نتایج مربوط، آماره‌های خلاصه مرتبه دوم،تابع K_g سویی،تابعهای L, F, g, J, برآوردهای ناپارامتری تابعهای بالا؛ فرایندهای کاکس با مرور بر ویژگی‌های پایه‌ای، فرایندهای نیمن-اسکات به عنوان فرایندهای کاکس؛ فرایندهای کاکس نویفه شلیک، فرایندهای کاکس لگ‌گاووسی؛ فرایندهای نقطه‌ای مارکوفی با مرور بر فرایندهای نقطه‌ای متناهی دارای چگالی،تابع شدت پاپانجلو و شرطهای پایداری، فرایندهای نقطه‌ای با برهmekنش مرتبه دوم، فرایندهای گیس نامتناهی؛ الگوریتمهای متروپولیس-هیستینگس؛ استباط مبتنی بر شبیه‌سازی.

فهرست منابع:

1. Moller, J. and Wadepetersen, R. (2003), *Statistical Inference and Simulation for Spatial Point Processes*, Chapman & Hall, USA.

تحلیل چند متغیره گسته پیشرفته						فارسی	عنوان درس
Advanced Multivariate Discrete Analysis						انگلیسی	
دروس پیش نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد تدریس		
روش های چندمتغیره گسته ۱	☒					نظری	
						عملی	
		☐ سفر علمی	☐ کارگاه			آموزش تکمیلی عملی	
			☐ حل تمرین	☐ سمینار		آزمایشگاه	
				تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴	

هدف کلی درس:

تحلیل داده های با پاسخ های چندمتغیره رده بندی شده دودویی، اسمی در مطالعه های با اندازگیری های تکراری و طولی

سرفصل درس:

معرفی برخی علائم و توزیع های چندمتغیره گسته، مدل های چندجمله ای مقطعی یک و چند متغیره، مروری بر جداول های لگ-خطی، انتخاب مدل و روش های تشخیصی، جداول های ناقص، جداسازی و فروپاشی، معرفی مدل هایی برای تحلیل داده های جفت های جور شده، مقایسه نسبت های وابسته، رگرسیون لوژستیک شرطی برای جفت های جور شده دودویی، مدل های حاشیه ای برای جدول های توافقی مربوطی، تقارن، شبیه-تقارن و شبیه-مستقل، اندازه گیری توافق بین دو مشاهده گر، مدل بر دلی-تری برای ترجیح های جفتی، مدل های حاشیه ای و مدل های شبیه-تقارن برای مجموعه های جور شده، مدل بندی اندازه های تکراری گسته با استفاده از روش کمترین توان های دوم وزنی و روش ماکیم درست مایی، معادله های برآوردگر تعیین یافته (GEE)، مدل های چندجمله ای طولی یک و چند متغیره، تحلیل داده های طولی با پاسخ دودویی، پاسخ ترتیبی، اسمی و شمارشی، تشریح داده های زمان تا رخداد برآمد رده بندی شده، برآورد جدول زمان نرخ های بقا، آزمون متنل-کاکس، مدل های نماین تکه ای، نظریه مجاتیس مدل های پارامتری، توزیع های مجاتیس برآوردگرهای پارامتر های مدل و احتمال های خانه ها، توزیع های مجاتیس برای مدل های لوجیت و لگ-خطی.

فهرست منابع:

- Agresti, A. (۲۰۰۷), *An Introduction to Categorical Data Analysis*, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.
- Satradhar, B. C. (۲۰۱۴), *Longitudinal Categorical Data Analysis*, Springer, New York.
- Jobson, J. D. (۱۹۹۲), *Applied Multivariate Data Analysis Volume II: Categorical and Multivariate Methods*, Springer, New York.

تحلیل بقا					فارسی	عنوان درس انگلیسی
Survival Analysis					انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	اختراعی	تخصصی	پایه	عمومی	نوع واحد درس	
رگرسیون ۱	☒					نظری
						عملی
		☐ کارگاه	☐ سفر علمی	☐ آموزش تکمیلی عملی		
		☐ حل تمرین	☐ سمینار	☐ آزمایشگاه		
		تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰	تعداد واحد (نظری): ۴		

هدف کلی درس:

آشنایی با انواع داده‌های بقا روش‌های مدل‌بندی و تحلیل آن‌ها

سرفصل درس:

مثال‌های متدال، داده‌های بقا و معرفی انواع معطالات نظری هم‌گروهی، آینده نگر، گذشته نگر، Incidence and Prevalence و نیز مدل‌های پارامتری رایج، انواع سانسور، روشهای ناپارامتری و نموداری تحلیل بقا شامل برآوردهای حد حاصلضرب (کاپلان-میر) و نلسون-آلن و برآورد بازه‌ای احتمال بقا یا چندکها و خواص مجاذبی برآورده‌گرهای نمودارهای توصیفی و تشخیصی شامل تابع بقا و تابع خطر تجمعی برآوردهای توزیع نمایی شامل روشهای بزرگ نمونه‌ای استنباط دقیق و مقایسه آنها، استنباط برای توزیعهای دیگر نظری گاما و وارون پارامتری برای توزیع نمایی شامل روشهای بزرگ نمونه‌ای استنباط دقیق و مقایسه آنها، استنباط لگ مقیاس مکانی، مدل‌های گوسی، استنباط برای داده‌های بریده، سانسوری‌ده بازه‌ای، مدل‌های آبیخته، روشهای استنباط آماری برای خانواده لگ مقیاس مکانی، مدل‌های رگرسیون پارامتری، مدل زمان شکست شتابیده، مدل رگرسیونی مخاطره متناسب، روشهای نموداری برای تعیین و ارزیابی مدل، مدل‌های نیمه پارامتری مخاطره حاصلضریبی رگرسیونی، برآورد و آزمون ضرایب رگرسیونی و بررسی خواص تابع درست‌نمایی مربوطه.

فهرست منابع:

- Lawless, J. F. (۲۰۱۱), *Statistical Models and Methods for Lifetime Data*, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.
- Kalbfleisch, J. D. and Prentice, R. L. (۲۰۱۱), *The Statistical Analysis of Failure Time Data*, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.
- Fleming, T. R. and Harrington, D. P. (۲۰۱۱), *Counting Processes and Survival Analysis*, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.

پردازش آماری تصویر						فارسی	عنوان درس
						انگلیسی	
Statistical Image Processing							
دروس پیش نیاز	اخباری	تخصصی	پایه	عمومی		نوع واحد	نوع درس
	☒						نظری
							عملی
آمار ریاضی ۲			کارگاه ☐	سفر علمی ☐	آزمایشگاه ☐	اموزش تکمیلی عملی ☐	
			حل تمرین ☐	سمینار ☐			
			تعداد ساعت: ۶۴	تعداد واحد (عملی): ۰		تعداد واحد (نظری): ۴	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با روش‌های آماری برای پردازش تصاویر

سرفصل درس:

مروری بر روش‌های اخذ تصاویر، مروری بر نظریه آمار بیز و روش‌های ردیابی و خوشه‌بندی، روش‌های استاندارد و پالایش‌سازی، روش‌های آماری آشکارسازی خط، لبه و شی در تصاویر، روش‌های آماری بازسازی تصاویر، روش‌های آماری ردی بندی نظارتی و غیرنظارتی تصاویر رنگی و چندطیفی و استنباط‌های آماری مربوطه، کاهش بعد در پردازش تصاویر چندطیفی، مقایسه روش‌های آماری پردازش تصاویر با چند روش غیرآماری.

فهرست منابع:

1. Bishop, C. M. (۲۰۰۶), *Pattern Recognition and Machine Learning*, Springer, USA.
2. Dougherty, E. R. and Giardina, C. R. (۱۹۸۸), *Image Processing: Continuous to Discrete*, Prentice & Hall, USA.
3. Fieguth, P. (۲۰۱۰), *Statistical Image Processing and Multidimensional Modeling*, Springer, New York.
4. Hastie, T., Tibshirani, R. and Friedman, J. (۲۰۰۹), *The Elements of Statistical Learning*, ۲nd Edition, Springer, Berlin.
5. Gonzalez, R. C. and Woods, R. E. (۲۰۰۷), *Digital Image Processing*, ۳rd Edition, Prentice & Hall, USA.

